

MINISTERSTVO FINANCÍ
Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické informace

INFORMACE Odborné knihovny MF

Přehled dokumentovaných článků
z českých a zahraničních odborných časopisů

3/2009

Únor

Informace Odborné knihovny MF
Dokumentační a informační bulletin
Řada: **Přehled dokumentovaných článků z českých a zahraničních odborných časopisů**

Vydavatel:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Oddělení Finanční a ekonomické informace

IČ 00006947

Technická redakce:

Mgr. J. Machonský

Redakční rada:

M. Beránková, Ing. K. Gubová,
Mgr. J. Machonský, A. Mazaná,
Mgr. A. Sahánková, Mgr. M. Tichá,
Mgr. E. Vaňová

Evid. číslo periodického tisku:

MK ČR E 18634

Identifikační číslo ISSN:

1803-6376

Redakce:

Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042259
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Distribuce:

Ministerstvo financí, Odbor Personální
Odd. Finanční a ekonomické informace,
Letenská 15, 118 10 Praha 1
Tel.: 257042588
e-mail: knihovna@mfcz.cz

Číslo odevzdáno do tisku 27.2.2009
Vychází zpravidla 1x měsíčně, zdarma

Elektronický archiv:

<http://knihovna.mfcz.cz/bulletin.php>
(intranet)
http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_aktual.html (internet)

Do čísla přispěly: M. Beránková,
Ing. K. Gubová, A. Mazaná,
Mgr. A. Sahánková,
V. Šťastná, Mgr. M. Tichá

Vážení čtenáři,

dostáváte do rukou další číslo našeho periodika, které Vám přináší aktuální informace z širokého spektra českých a zahraničních odborných časopisů.

V přehledu jsou zpracovány články za poslední období (měsíc leden). Vzhledem k různým opožděným dodávkám, darům a různé periodicitě se mohou v dokumentaci vyskytnout i starší čísla časopisů.

Informace s tímto přehledem vycházejí 1x měsíčně a jsou pro Vás dostupné v tištěné podobě na sekretariátech odborů a v elektronické podobě včetně archivu na intranetových stránkách odborné knihovny MF.

V tomto čísle jsou z českých titulů podchycena např. témata: investiční dotazník po novele, vyřazení z obchodování na regulovaném trhu, odvolání v daňovém řízení, implementace práva ES/EU, systémy důchodového zabezpečení, výběr pojistného na sociální zabezpečení v ČR, zdroje moci členských států v Radě EU, nevládní neziskové organizace, budoucnost eurozóny, Lisabonská smlouva (změny v kostce), dopady finanční krize na českou ekonomiku, obnova úvěrové aktivity a stabilizace situace na finančních trzích (TARP a jiné), obce a DPH, podvody s DPH (řešení), financování územních samosprávných celků a analýza Doing Business 2009 od Světové banky, IFC a PricewaterhouseCoopers (celosvětový rozsah reformních změn v daňových systémech v letech 2007-2008).

Ze zahraničních zdrojů pak upozorňujeme např. na články týkající se oceňování podniku v daňovém právu v SRN, negativního vývoje hodnoty britské libry, regulace hedžových fondů, nové úpravy DPH v Německu, desátého výročí zavedení eura v Německu, poskytování úvěrů domácnostem v Rakousku, úlohy státu a veřejných financí a evropských zákonů o úpadku.

V další části Informací Vám nabízíme **překlady** z německého tisku, které se týkají opatření na podporu konjunktury a zaměstnanosti: Negativní hodnocení pro balík na podporu konjunktury II, Záchrance v nouzi, Vládní koalice schválila stimulační balíček ve výši 50 mld. eur, a z britského tisku pak překlad Blues jednotného trhu (EU).

Přejeme Vám, abyste v našich Informacích našli to, co potřebujete.

Mgr. A. Sahánková
VO 303

UPOZORNĚNÍ

Nový časopis v knihovně

Geo

Časopis pro volný čas, publikuje populárně naučné články o přírodě, cestování, etnografii, zeměpisné zajímavosti aj. Zaměřuje se obecně na poznávání světa kolem nás z nejrůznějších vědeckých aspektů. Cílem je prostřednictvím kvalitní žurnalistiky a výjimečných fotografií informovat čtenáře o velkých událostech, změnách a příbězích na planetě Zemi a ve vesmíru.

Vyd.: Praha, Motor – Presse Bohemia

- 2005

Periodicita: 12x ročně

Změny v titulech v Aktivních novinách

<http://noviny.urad.mfcr.cz/noviny2/>

Tituly Click! a PC World, které již nebudou dodávány v elektronické podobě (v plném textu), byly po dohodě s firmou Newton Media nahrazeny novými tituly: Zemědělec a Ekolist.

Na základě požadavků uživatelů knihovny byla tak posílena problematika zemědělství a životního prostředí.

Zemědělec

Periodikum informuje o aktuálním dění v českém zemědělství.

Vyd.: Praha, Profi press, s.r.o. V knihovně v tištěné podobě od roku 2007. V Aktivních novinách od roku 2009.

Periodicita: 1x týdně

Ekolist

Časopis přináší formou zpráv, rozhovorů, reportáží atd. přehled nejdůležitějších a nejzajímavějších událostí z oblasti životního prostředí s důrazem na Českou republiku.

Vyd.: Praha, Občanské sdružení BEZK. V Aktivních novinách od roku 2009

Periodicita: 11x ročně (kromě srpna)

Media Monitoringy

Na stránkách Odborné knihovny MF je pro Vás připraven speciální monitoring na téma

Důchodové penzijní fondy, který naleznete v sekci Monitoring médií a na adrese

<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>

Předsednický výběr

Na intranetových stránkách Odborné knihovny MF (<http://knihovna.mfcr.cz/monitoring.php>) jsou Vám k dispozici aktualizace monitoringu ČTK k předsednictví ČR v Radě EU.

Naleznete je v části Aktuality českého předsednictví / Monitor ČTK.

Novinkou je, že Předsednický výběr je průběžně aktualizován. Nemusíme tedy čekat 24 hodin na příští zprávy. Nejnovější máte k dispozici vždy hned.

V nabídce je archiv posledních 5 dní včetně soboty a neděle. Zprávy automaticky nabíhají i o víkendu.

O B S A H

Dokumentace českého a zahraničního tisku.....	5
Daně.....	5
Ekonomické vědy. Ekonomie	11
Finance. Bankovníctví. Měnový systém	12
Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny.....	17
Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace	20
Obchod. Cla. Mezinárodní finance	21
Podnik a podnikání.....	21
Pojišťovnictví. Sociální péče.....	22
Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství	23
Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé	23
Právo.....	24
Statistika. Demografie. Sociologie.....	25
Účetnictví	25
Veřejné finance. Rozpočet	26
Zemědělství	28
Životní úroveň	29
Ostatní.....	29
Zkrácené překlady odborných článků.....	30

Daně

Sebastian Hartrott

Die Abgrenzung des Gewerbebetriebs von der privaten Vermögensverwaltung

Rozlišení provozování živnosti a soukromé správy majetku

Finanz-Rundschau, 5. Dezember 2008, Jg. 90, Heft 23, S. 1095-1106

Příspěvek se zaměřuje na problematiku odlišení podnikatelské činnosti od soukromé správy majetku z hlediska zdanění daní z příjmů. Dokládá potíže při odlišování v různých konkrétních oblastech a to jak po stránce teoretické, tak i v judikatuře a nařízeních finanční správy. Dále probírá hlavní používaná kritéria vztahující se na různé formy investování a zvažuje účelnost jednotného měřítko pro odlišení. - Pozn.

Clemens Endfellner and Manfred Kuster

The Austrian Stamp Duty Act - comment and analysis

Rakouský zákon o poplatcích - komentář a analýza

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 12, p. 625-629

Podrobný komentář a analýza rakouského zákona o poplatcích (Gebührengesetz) se zvláštním zaměřením na některé podrobnosti a anomálie zákona a také na způsoby, kterými lze ustanovení zákona (legálně) obcházet. - Pozn.

Bekämpfung des schädlichen Steuerwettbewerbs

Boj proti škodlivé daňové konkurenci

Monatsbericht des BMF, November 2008, Nr. 11, S. 65-68

Příspěvek informuje o aktuálních krocích v boji proti přeshraničnímu daňovému úniku v zemích OECD a EU. Představuje výsledky jednání ministrů financí 17 zemí OECD v rámci Pařížské konference z 21. října 2008 zaměřené na efektivní potírání úniku přes daňové oázy a finanční centra. Společné úsilí má směřovat k prosazení všeobecně platných standardů ("level playing field") zajišťujících transparentnost a výměnu informací.

Joep Swinkels

Cancellation charges and compensations under EU VAT

Poplatky za zrušení a náhrady v rámci DPH v EU

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 6, p. 430-437

Článek se zabývá režimem DPH pro poplatky za zrušení a náhrady v rámci EU, tak jak je vykládán Evropským soudním dvorem. V legislativě Společenství neexistují ustanovení týkající se těchto témat, a proto jsou rozsudky ESD velmi významné. Zde se rozebírají případy zrušení pronájmu a zrušení hotelových rezervací. - Pozn.

Eva Sedláková

Cenné papíry z hlediska daně z příjmů. 1. část

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2008, č. 24. Rubrika: 10 – Daň z příjmů, s. 1-13

Osvobození příjmů z prodeje cenných papírů od daně; příjmy, na které se osvobození nevztahuje (podle § 4 odst. 1 písm. w) a písm. r) zákona o daních z příjmů). Doplněno stanoviskem MF a několika příklady.

Eva Sedláková

Cenné papíry z hlediska daně z příjmů. [2. část] - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2008, č. 25-26. Rubrika: 10 - Daň z příjmů, s. 1-11

V této části příspěvku o příjmech z prodeje cenných papírů dle § 10 zákona o daních z příjmů (díleči základ daně), o příjmech z prodeje cenných papírů na straně podnikatelů (postup do konce r. 2001,

v dalších letech až do r. 2007 a postup od r. 2008), o příjmech z prodeje směnky, o zaměstnaneckých akciích atd. Doplněno příklady.

Karel Janoušek

Daň silniční za rok 2008 a placení záloh v roce 2009

Praktický poradce v daňových otázkách, 2008, č. 25-26. Rubrika: 4 - Majetkové a převodové daně, daň silniční a spotřební daně, s. 1-16

K nejdůležitějším změnám v novele zákona o dani silniční (zákon č. 246/2008 Sb.). Význam data první registrace vozidla, snížení roční sazby daně, zálohy na daň silniční a jejich výše, daňové příznání a jeho správné vyplnění, změny od zdaňovacího období roku 2009, novinky v osvobození od daně aj. Doplněno příkladem a vzorem daňového příznání.

Zdeněk Morávek

Daň z nemovitostí u neziskových subjektů

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 12-13, s. 15-26

Daň z nemovitostí u neziskových subjektů v ČR. Výčet/příklady poplatníků. Předmět daně z pozemků, pozemky od daně osvobozené. Rozhodující parametry pro výpočet daně; sazba daně, daň ze staveb, stavby vyloučené a osvobozené od daně. Daňové příznání, k případům se speciální lhůtou pro splatnost daně.

připravili Radka Mašková a Tomáš Brandejs

Daň z přidané hodnoty 2009

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 50, střed. příl. (8 s.)

Průvodce novelizovaným zákonem o DPH. Podrobněji ke změnám týkajícím se např. definice provozovny, výše obratu a registrace k DPH, přemístění zboží do/z ČR, vývozu zboží, sazby daně, služeb apod.

Zdeněk Morávek

DPH ve školství. [Zač.]

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 12-13, s. 32-37

Přiblížení problematiky DPH ve školství, rozdělení plnění z hlediska uplatňování DPH. Ekonomická činnost, obrat. Příležitostná a doplňková činnost resp. "doplňková činnost uskutečňovaná příležitostně". Osoba osvobozená od uplatňování daně, osoba identifikovaná k dani (změna ve vymezení od 1.1.2009). Příklady.

Zdeněk Morávek

DPH ve školství. 2.

Poradce veřejné správy [PVS], 2009, roč. 2, č. 1, s. 2-8

DPH ve školství; k plněním osvobozeným od daně bez nároku na odpočet, předmět přeúčtování. Přiblížení aplikace ZDPH na příkladech (rekvalifikace, jazykové vzdělávání, školské služby, stravování, nájem pozemků a staveb, pronájem tělocvičen).

Kai-Uwe Kock

Einfuhrumsatzsteuer nach passiver Veredelung : unter besonderer Berücksichtigung der mittelbaren Beistellung

Dovozní obrátové zdanění po pasivním zušlechtění : se zvláštním zohledněním zprostředkovaného poskytnutí materiálu

Umsatzsteuer-Rundschau, 20. Dezember 2008, Jg. 57, Nr. 24, S. 909-918

Příspěvek se zabývá problematikou dovozní daně z obratu po provedení pasivního zušlechtění a dovozu zhotoveného zušlechtěného zboží. Zaměřuje se přitom na výklad § 11 odst. 2 věty 1 zákona o dani z obratu upravujícího vyměřovací základ. Problematiku vysvětluje na řadě praktických příkladů (Německo). - Pozn.

Odbor spotřebních daní GŘC

Ekologické daně

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 11, s. 16-17

Správa ekologických daní v ČR; výběr daně ze zemního plynu a některých dalších plynů, výběr daně z pevných paliv, výběr daně z elektřiny. Výnosy ekologických daní, přehled o počtu vydaných povolení k nabývání paliv, plynu a elektřiny bez daně.

Dana Trezziová

Jak zabránit DPH podvodům : hospodářská kriminalita

Euro, 2009, č. 2, s. 70-71

Autorka upozorňuje, že členské země EU zaznamenaly v posledních deseti letech obrovský nárůst podvodů v oblasti DPH. Informuje o dvou řešeních, která Evropská komise navrhla v únoru 2008 (ta však nebyla akceptována), a o hledání tzv. "konvenčních" řešení při použití tradičních metod boje proti daňovým podvodům. V této souvislosti se zabývá zejména legislativním návrhem Evropské komise COM(2008)805 z 1. prosince 2008.

Jednodušší daňové systémy jsou výhodné i pro správu

Finanční management, 2008, roč. 5, č. 9, s. 50-51

K výsledkům analýzy Doing Business 2009 (Světové banky, IFC a PricewaterhouseCoopers), která přibližuje celosvětový rozsah reformních změn v daňových systémech v letech 2007-2008. Připojena webová adresa k vyhledání celé zprávy.

Jindřich Klestil

K aktuální problematice daně z nemovitostí

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 11, s. 16-18

Cílem příspěvku je poskytnout základní informace k několika tématům z aktuální problematiky daně z nemovitostí, která jsou častým předmětem dotazů veřejnosti, a také upozornit na možné chyby či omyly, s nimiž se lze v této oblasti setkat. Podrobněji k otázkám týkajícím se např. zateplení staveb a osvobození od daně z nemovitostí, daňových složenek, osvobození zemědělských pozemků od daně z nemovitostí apod.

Ilan Benshalom

A comprehensive solution for a targeted problem: a critique of the European Union's home state taxation initiative

Komplexní řešení cílového problému: kritika iniciativy Evropské unie ohledně zdanění v domovském státě

European taxation, 2008, Vol. 48, No. 12, p. 630-641

V analýze iniciativ Evropské komise týkajících se zdanění v domovském státě (HST) a společné konsolidované základny korporáční daně (CCCTB) se tvrdí, že oba návrhy podřývají dlouhodobý cíl vytvořit konsolidovaný režim korporáční daně v rámci EU. Je navržena alternativní strategie, a to komplexní formální řešení daňové alokace v jednom z obtížně zdanitelných odvětví, ve finančním sektoru. - Pozn.

Werner Widmann

Mehrwertsteuer geht auch anders! : zum Entwurf eines Umsatzsteuergesetzbuches von Paul Kirchhof

Daň z přidané hodnoty jinak! : k návrhu zákoníku obrátového zdanění Paula Kirchhofa

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Januar 2009, Jg. 58, Heft 1, S. 9-15

Příspěvek seznamuje s hlavními zásadami návrhu P. Kirchhofa na novou úpravu obrátového zdanění (v rámci přípravy nově uspořádaného obsáhlého zákoníku spolkových daní v Německu). Poukazuje na důslednost a vzájemnou propojenost norem a na jejich praktickou orientaci. - Pozn.

Eva Sedláková

Nezdanitelné částky základu daně z příjmů. [Zač.]

Účetnictví, 2008, č. 12, s. 43-53

K ustanovením § 15 zákona o daních z příjmů, která umožňují snížit základ daně a tím i daňovou povinnost poplatníka (fyzické osoby). V této části příspěvku podrobněji k problematice darů poskytnutých fyzickými osobami a k financování bytových potřeb. Doplňeno několika příklady.

Ladislav Pitner

Novela zákona o DPH od 1.1.2009

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 12, s. 3-9

Autor nejprve uvádí důvody, které vedly Ministerstvo financí ke zpracování a předložení novely zákona o DPH s účinností od 1. ledna 2009. Dále pak komentuje nejdůležitější změny v jednotlivých paragrafech zákona.

Zdeněk Kuneš

Novela zákona o DPH s účinností od 1.1.2009. (6.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 23, s. 15-20

Komentář k důležitým změnám v zákoně o dani z přidané hodnoty (v souvislosti s přijetím a platností směrnice Rady 2006/112/ES). V této části podrobněji k paragrafům 92-99 zákona o DPH.

Zdeněk Kuneš

Novela zákona o DPH s účinností od 1.1.2009. (7.)

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 24, s. 23-27

Komentář k důležitým změnám v zákoně o dani z přidané hodnoty (v souvislosti s přijetím a platností směrnice Rady 2006/112/ES). V této části podrobněji k paragrafům 101-108 a ke změnám v přílohách č. 1 a č. 2 zákona o dani z přidané hodnoty.

Jiří Turoň

Obce a DPH : po 1.1.2009

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 12-13, s. 2-7

K činnostem obce před povinnou registrací k DPH; uplatňování DPH na výstupu a možnosti uplatnění DPH na vstupu. Ekonomická činnost obce (za úplatu) a její třídění, výkony (a příjmy) související s výkonem veřejné správy. Sledování obratu obce. Zdanitelná a osvobozená plnění zahrnovaná do obratu, příjmy nezahrnované do obratu.

Jiří Rod

Odvolání v daňovém řízení

Daně a finance, 2008, roč. 16, č. 12, s. 9-17

K jednomu z řádných opravných prostředků v daňovém řízení - odvolání. Autor velmi podrobně odpovídá na tyto otázky: kdo se může odvolat v daňovém řízení, proti čemu se může příjemce rozhodnutí odvolat, jak lze odvolání podat, jaké náležitosti má odvolání mít, v jaké lhůtě lze odvolání podat, má podané odvolání odkladný účinek, jak v řízení o odvolání postupuje správce daně apod.

Václav Benda

Oprava sazby daně a výše daně v roce 2009

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 24, s. 27-32

Oprava sazby a výše daně z přidané hodnoty do konce roku 2008, oprava výše daně od 1.1.2009 (oprava chyby, kterou plátce zvýšil/snížil svou daňovou povinnost). Problematika je ilustrována na příkladech.

Katarína Dobešová

Otázky kolem tzv. superhrubé mzdy a některé řešené problémy ve zdaňování mezd

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 4, s. 12-21

Příspěvek se podrobně věnuje některým konkrétním problémům, které byly řešeny v oblasti tzv. superhrubé mzdy, a dále aplikaci vybraných ustanovení ZDP souvisejících se změnami ve zdaňování

mezd od roku 2008. Zaokrouhlování pojistného na sociální zabezpečení při stanovení tzv. superhrubé mzdy; postup při navýšení dvou daňových základů u zaměstnance při dosažení stropu pojistného; stanovení základu daně u českého zaměstnance, který pobírá mzdu ze zaměstnání vykonávaného na území ČR pro zahraničního zaměstnavatele; stanovení základu daně u zaměstnance, kterému plynou příjmy ze závislé činnosti na základě dohody o provedení práce; způsob stanovení základu daně u zaměstnance, kterému bylo poskytnuto neplacené volno bez náhrady mzdy a další případy. Problematika je ilustrována na několika příkladech.

Josef Hladký

Rekapitulace hlavních změn ve zdanění fyzických osob platných od roku 2008

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 4, s. 8-11

K jednotlivým zásadním změnám týkajícím se např. zavedení jednotné sazby daně z příjmů ve výši 15 %, slev na dani, úprav spojených se společným zdaněním manželů, zrušení minimálního základu daně, zrušení institutu výpočtu daně za více zdaňovacích období apod.

Andreas Creutzmann

Unternehmensbewertung im Steuerrecht : Neuregelungen des Bewertungsgesetzes ab 1.1.2009

Oceňování podniku v daňovém právu : nové předpisy oceňovacího zákona od 1.1.2009

Der Betrieb, 2008, Jg. 61, Heft 51/52, S. 2784-2791

Oceňování podniku v Německu (nejen z důvodu stanovení daně dědické či darovací, ale pro daňové účely všeobecně) od 1.1.2009 v souvislosti se změnou oceňovacího zákona a novelou zákona o dani dědické. Oceňovací řízení, oceňovací systematika. Dosavadní a nový postup při oceňování podniku z pohledu daňového práva. Zjednodušený postup zjištění hodnoty výnosu, oblast aplikace, zjištění tržní hodnoty, zjištění trvale dosažitelného ročního výnosu, odvození podnikového hospodářského výsledku pro daňové účely, zjišťování faktoru kapitalizace. Kritické hodnocení nových předpisů, problémové oblasti (porušení principu celkového ocenění, absence oceňovací hierarchie v jednotlivých oceňovacích postupech atd.). - Pozn.

VAT Committee - Guidelines 1977-2008

Výbor pro DPH - směrnice pro roky 1977-2008

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, Annex, p. 1-23

Výbor pro DPH byl ustanoven podle článku 29 bývalé Šesté směrnice s pověřením zkoumat otázky, které se týkají uplatňování ustanovení Šesté směrnice členskými státy, a na základě výměny názorů formulovat pokyny pro jednotné uplatňování ustanovení legislativy ES pro DPH. Pokyny přijaté Výborem pro DPH nejsou právně závazné a proto nebyly původně publikovány. V říjnu 2008 však Evropská komise zveřejnila všechny jednohlasně přijaté pokyny. Tato příloha k časopisu přináší jejich přehled, včetně těch pokynů, které byly již dříve zveřejněny dvěma členskými státy EU. - Pozn.

Fabiola Annacondia and Walter van der Corput

VAT registration thresholds in Europe : [2008]

Registrační limity pro DPH v Evropě : [2008]

International VAT monitor, 2008, Vol. 19, No. 6, p. 453-455

Jako již tradičně v šestém čísle každého ročníku nabízí tento výtisk časopisu přehled prahových hodnot DPH ve většině evropských zemí. Pro účely srovnání byly národní prahové hodnoty vyjádřené v jiných měnách přepočteny na euro. Přehled zobrazuje stav v říjnu 2008 doplněný o ohlášené novely s platností od 1. ledna 2009. - Pozn.

Andreas Viertelhausen

Verrechnung von Vorsteuer aus der vorläufigen Insolvenzverwaltung

Zúčtování daně na vstupu z prozatímní konkurzní správy

Umsatzsteuer-Rundschau, 5. Dezember 2008, Jg. 57, Heft 23, S. 873-880

Autor vysvětluje a na praktických příkladech dokládá problematiku vztahu mezi daní z obrátu a daní na vstupu v průběhu konkurzního řízení. Věnuje se otázce jejich vzájemného zúčtování a posuzuje z hlediska konkurzního práva nárok na daň na vstupu při náhradách pro předběžného konkurzního správce. - Pozn.

Jaroslav Kratochvíl

Základní zásady daňového řízení jako interpretační vodítko při aplikaci daňových předpisů

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 12, s. 41-49

K jednotlivým základním zásadám daňového řízení, jak jsou vymezeny v rámci ustanovení § 2 zákona o správě daní a poplatků. Zákonnost daňového řízení, ochrana práv daňových subjektů, součinnost správce daně s daňovými subjekty, zásada volného hodnocení důkazů, neveřejnost daňového řízení, oficialita daňového řízení, materiální pravda, rovnost daňových subjektů a rychlost řízení. Doplněno judikaturou.

Fritz Eggesiecker, Eike Ellerbeck

Zeitliche Zuordnung von Kirchensteuererstattungen

Časové přiřazení náhrady církevní daně

Finanz-Rundschau, 5. Dezember 2008, Jg. 90, Heft 23, S. 1087-1094

Kvůli převisům náhrad církevní daně se v Německu každoročně realizuje cca 300 000 dodatečných vyměření daně z příjmu a to i za dávno uplynulé roky. Autoři vysvětlují problematiku odpočtu zaplacené církevní daně jako zvláštních výdajů v daném daňovém období a upozorňují na problém časového zúčtování případných převisů náhrad církevní daně. - Pozn.

Václav Benda

Změna zdaňovacího období pro účely DPH

Daňová a hospodářská kartotéka, 2008, roč. 16, č. 23, s. 28-32

Základní pravidla pro vymezení zdaňovacího období pro účely DPH (včetně praktických příkladů). Dílčí změny, které přináší novela zákona o DPH (provedená zákonem č. 302/2008 Sb., s účinností od 1. ledna 2009). Podrobněji k povinné a volitelné změně zdaňovacího období a ke změně definice obratu.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 1/2009

Obrat v DPH po 1.1.2009. Příjmy zahrnované do základu daně z příjmů fyzických osob. Vstupní cena hmotného majetku pořízeného úplatně a ve vlastní režii. Zřízení věcného břemene a jeho zdanění. Prodej bytu a daň z příjmů. Daňové odpisy nehmotného majetku. Zatřídění hmotného majetku a daň z příjmů. Provozovna a DPH po 1.1.2009. Pozemky a DPH. Daňová kontrola.

č. 2/2009

Novela ZDP - změny v oblasti daně z příjmů FO. Úpravy základu daně po novele. Změny v oblasti uplatňování výdajů. Daňové odpisování hmotného majetku. Daňová ztráta - snížení základu daně. Vstupní cena hmotného majetku. Oznamovací povinnost podle zákona o dani z příjmů. Změny v daňových dokladech. Přeúčtování energií a služeb. Oznamovací povinnost podle zákona o DPH. Řádné opravné prostředky dle zákona o správě daní a poplatků.

Daňové a účetní poradenství

č. 51-52/2008

Změny při placení pojistného na sociální zabezpečení od 1.1.2009. Daňové zvýhodnění, slevy, odčitatelné položky a další. Ochrana osobních práv zaměstnance [Pokrač.]. Výpočet částky slev na dani při zaměstnávání zaměstnanců se zdravotním postižením.

č. 1-2/2009

Novelizace právní úpravy DPH od ledna 2009. Změny při placení pojistného na sociální zabezpečení od 1.1.2009. K novele zákona o dani z nemovitostí. Silniční daň - výpočet, sazby. Ochrana osobních práv zaměstnance (Pokrač.).

č. 3-4/2009

Změny při placení pojistného na sociální zabezpečení od 1.1.2009. Zemědělci nebudou platit vyšší daň za půdu; daň z novostaveb. Ochrana osobních práv zaměstnanců (Dokonč.). Z kuchyně ministerstva dopravy - změny od ledna 2009. Ochrana mzdových nároků zaměstnance.

Daňový TIP**č. 25-26/2008**

Nemocenské a důchodové pojištění zaměstnanců. Novela ZDP od 1.1.2009. Změny u hmotného a nehmotného majetku od 1.1.2008. Výnosy z odepsaných pohledávek. Účtování při vyřazení majetku. Zaměstnanci - služební cesta do Anglie. DPH v případě provize cestovní kanceláře. Zdravotní pojištění - prodloužení lhůty pro přihlášení a odhlášení. Účtování klimatizačního zařízení. Daň silniční - krácení daně. Jak odepsat „kapitalizaci úroků“? Daňová uznatelnost úroků z úvěru. Daň z přidané hodnoty - stravování.

č. 1/2009

Novela zákona o daních s příjmů. Přefakturace po novele zákona o DPH od 1.1.2009. Uplatnění paušálních výdajů u příjmů z podnikání za rok 2008. DPH - zdanění záloh v roce 2009. Jednatelé, společníci - změny po 1.1.2009. Vyúčtování služeb za rok 2008. Jedná se o zaměstnání malého rozsahu?

č. 2/2009

Změna náhrad cestovních výdajů s účinností od 1.1.2009. Povinnost vést knihu jízd. Výpočet daně z příjmů u důchodce. Zdanění zisku převedené mateřské společnosti. Výdaje za použití automobilu pro soukromé použití.

č. 3/2009

Změny v osvobození od daně z příjmů právnických osob od 1.1.2008. Odečet DPH při přefakturaci „marketingových služeb“. Časové rozlišení nákladů a výnosů. Osvobození od daně při prodeji zděděného družstevního bytu. Vstupuje prodej chaty v majetku družstva do výpočtu kráticího koeficientu? Daňové řešení zdanění poskytnutí dotací. Stravné v a.s. - nejnižší možná sazba, maximální možná uznatelnost, zaokrouhlování.

Ekonomické vědy. Ekonomie

Milan Sojka

Ordoliberalismus. Možný zdroj inspirace české transformace

Ekonomická revue, 2008, roč. 11, č. 4, s. 65-75

V úvodu stručně o freiburské škole a ordoliberalismu. Dále o konstitutivních principech soutěžního řádu, o hospodářské politice v pojetí ordoliberalismu a hlavních zásadách procesní politiky a o sociálním tržním hospodářství. Následuje přehled hlavních představitelů ordoliberalismu (např. W. Eucken, L. Erhard). V závěru o české transformační strategii a o nevyužitých možnostech nechat se inspirovat ordoliberalismem. - Pozn.

Finance. Bankovníctví. Měnový systém

Alan Greenspan

Banks need more capital

Banky potřebují víc kapitálu

The Economist, December 20th 2008, Vol. 389, No. 8611, p. 114

Podmínkou k řešení současné finanční krize je obnovení půjček. Autor se zabývá otázkou, kolik dalšího státního i soukromého kapitálu pro banky a další finanční zprostředkovatele bude ještě třeba, aby investoři neměli pocit většího rizika.

David Henry, Matthew Goldstein, Robert Berner

Bernankeho pokoutní pomoc

Euro, 2009, č. 1, s. 58-59

Autoři upozorňují, že Fed v reakci na finanční krizi poskytl nouzové úvěry ve výši dva biliony dolarů skupině amerických a evropských bank bez jasných záruk daňovými poplatníky nebo základních pravidel pro příjemce. Poukazují na znepokojení, které nedostatečná transparentnost těchto obchodů a s nimi spojená rizika vyvolávají, příp. i na jejich vliv na snahy o zpřísnění povinnosti podávat vysvětlení rozsáhlých intervencí Fedu. - Přetištěno z časopisu BusinessWeek.

Andrew Large

Central banks must be the debt watchdogs

Centrální banky musí být hlídači dluhů

Financial Times, 6.1.2009, No. 36891, p. 9

U kořene současné krize je velký nárůst investic na dluh. Je třeba vytvořit rámec systémového dohledu nad spekulativními obchody s posílením mechanismů, které by vysílaly včas varovné signály a dokázaly rychle reagovat. Systémový dohled se liší od běžného bankovního dozoru a nejlépe by jej mohly vykonávat centrální banky. Jen centrální banky jsou dostatečně blízko k finančnímu nervovému systému, aby mohly dohlížet na nárůst obchodů na dluh.

Krishna Guha

Central banks revolution gathers pace

Revoluce v centrálních bankách nabírá tempo

Financial Times, 23.12.2008, No. 36882, p. 2

Tichá revoluce v centrálním bankovníctví nabírá tempo. Federal Reserve stále více využívá neortodoxní postupy měnové politiky a ostatní banky zvažují, jak hodně by ji měly následovat. Od počátku úvěrové krize již došlo k dramatickým změnám, protože centrální banky se vlastně staly hlavní protistranou na měnových trzích a v některých případech i přímými půjčovatelí peněz podnikům. Nyní Fed snížila úrokové sazby v podstatě na nulu a prohlásila, že bude vytvářet peníze k financování stále větších úvěrových operací. Podobně postupuje i japonská centrální banka a ani ECB nevyklučuje některé formy inovací.

Con of the century : the Madoff affair

Podvod století : Madoffova aféra

The Economist, December 20th 2008, Vol. 389, No. 8611, p. 111-112

Podrobná analýza případu amerického finančníka Bernarda Madoffa - pyramidová hra zvaná Ponzioho systém; seznam obětí Madoffových fondů; varovné signály, na něž nikdo nebral zřetel; přístup regulačního úřadu SEC. - Viz i článek na s. 17-18 pod názvem Dumb money and dull diligence: the Madoff affair.

Demonstrably durable : the euro at ten**Prokazatelně odolné : euro v deseti letech**

The Economist, January 3rd 2009, Vol. 390, No. 8612, p. 50-52

Během deseti let své existence euro prošlo několika zatěžkávacími zkouškami a ukázalo se jako pevná měna. Ve finančních problémech poslední doby byla jednotná evropská měna bezpečným přístavem. V příspěvku se rozebírají výhody a nevýhody měnové unie a zdůrazňuje se, že euro by se mělo stát katalyzátorem reform. - Viz i článek na s. 8 pod názvem Testing times: the euro at ten.

Friedrich Fritzer, Lukas Reiss

Entwicklung der Kreditvergabe an den Haushaltssektor in Österreich : eine Analyse**Vývoj poskytování úvěrů domácnostem v Rakousku : analýza**

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2008, Nr. 16, S. 133-146

Příspěvek analyzuje důležité faktory ovlivňující udělování úvěrů rakouským domácnostem. Pro zjišťování dlouhodobých souvislostí mezi poskytnutými úvěry a vývojem vybraných makroekonomických ukazatelů (reálným HDP, nominální úrokovou mírou a inflací) využívá ekonometrický model. - Pozn. -- K tématu úvěrů rakouských domácností viz též příspěvek v témže čísle časopisu: Carry-Trade auf Österreichisch: was für Haushalte entscheiden sich am ehesten für Fremdwährungskredite? (Carry-trade na rakouský způsob: jaké domácnosti se nejvíce rozhodují pro úvěry v zahraniční měně?) na s. 117-132.

Stanislav Ďurina

Euro a slovenská colná správa

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 11, s. 8-9

Přípravy na zavedení eura v SR. Generální zákon; přepočítání, zaokrouhlování, duální oceňování, kontrola a dozor. Zavedení nové měny formou "velkého třesku" (souběh SK a EUR od 1.1. do 16.1.2009). Úkoly celní správy, vliv eura na činnost celní správy. ACIS, úhrada celního dluhu.

Fall from grace : sinking sterling**Pád ze slávy : klesající libra**

The Economist, December 20th 2008, Vol. 389, No. 8611, p. 55-56

V rozboru příčin a důsledků poklesu kurzu britské libry se upozorňuje na to, že oslabení měny je sice velké, ale mělo přijít už dávno, protože libra byla nadhodnocená. Současný vývoj kurzu také posiluje ekonomické argumenty proti vstupu Velké Británie do EMU.

Jan Cimburek, Pavel Řežábek

Hotovost v oběhu: světové trendy a situace v České republice

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 6, s. 739-758

Autoři polemizují s předpovědí časopisu The Economist, uveřejněnou v únoru 2007 pod názvem The end of cash era. Domnívají se, že je velmi nepravděpodobné, že za patnáct let již nebudou existovat hotovostní peníze. V příspěvku se pokoušejí své přesvědčení dokumentovat nejen na základě kvantitativních faktorů, ale i definováním dalších kvalitativních faktorů ovlivňujících používání hotovostních peněz. Podrobněji např. ke světovým trendům v oblasti hotovosti, ke snadné dostupnosti hotovosti, k zachování anonymity při jejím používání, k nízkým nákladům, k bezpečnosti, ale i k ekonomickým faktorům spojeným s používáním hotovosti (ražebné). V závěru k situaci v ČR. - Pozn.

Viera Malacká

Integrovaný finanční trh v podmínkách Európskej únie

Biatic, december 2008, roč. 16, č. 12, s. 21-25

Ke směrnici 2004/39/ES o trzích s finančními nástroji - MiFID (Markets in Financial Instruments Directive). Cíle směrnice, definice činností a finančních nástrojů, kategorizace klientů a jejich ochrana, obchodní místa a jejich fungování, spolupráce orgánů dohledu.

Pavel Švásta

Investiční dotazník po novele

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 11, s. 29-31

K zákonu o podnikání na kapitálovém trhu, kterým byly do českého práva transponovány hlavní principy směrnice MiFID v oblasti ochrany zákazníků při jednání s obchodníky s cennými papíry. Informace poskytované zákazníkem, investiční dotazník (obsah dotazníku, způsob vyplnění), investiční dotazník jako jediný důkaz v případě sporu mezi obchodníkem s cennými papíry a zákazníkem. - Pozn.

Islandská krize jako memento pro budoucnost : analýza finanční krize

Bankovníctví, 2008, roč. 16, č. 12, s. 10-11

Ke vzniku hluboké finanční krize, která postihla Island. Rozbor hlavních příčin krize (systém řízení centrální banky, příliš velký bankovní sektor, malé devizové rezervy aj.). Pomoc od MMF a severských států. - K tématu finanční krize viz i další příspěvky v tomto čísle čas. na s. 8-9, 12-13.

Michal Zděnek

Jaká je budoucnost eurozóny? : hospodářská krize

Euro, 2009, č. 4, s. 80-81

Autor upozorňuje, že současná hospodářská krize představuje novou a zásadní zatěžkávací zkoušku projektu Evropské měnové unie (EMU) a přináší i nové výzvy pro evropskou měnovou politiku. Přehledně shrnuje dosavadní reakce a kroky vlád členů EMU a ukazuje, že v centru zájmu zůstává stav vlastních národních ekonomik a neschopnost EMU jednotně a pružně reagovat v případě akutní potřeby.

Aleš Smutný

K vyřazení z obchodování na regulovaném trhu na žádost emitenta

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 22, s. 815-820

V úvodu k několika pojmům (např. regulovaný trh, volný trh) v zákoně o podnikání na kapitálovém trhu, dále následuje krátký exkurs do praxe odchodu z trhu v zahraničí. V dalším textu se autor zaměřuje na § 186a obchodního zákoníku a na několik sporných otázek spojených s rozhodnutím emitenta o vyřazení akcií z obchodování. - Pozn.

Zdeněk Tůma

Lék na krizi? Používat zdravý rozum

Hospodářské noviny, 29.12.2008, roč. 52, č. 251, s. 16

Guvernér České národní banky reaguje na dotazy týkající se úlohy centrální banky při řešení současné finanční krize, ztráty důvěry na finančních trzích, pohybu úrokových sazeb a termínu přijetí eura.

Michal Mirvald

Nebojte se eura! : eurozóna

Euro, 2009, č. 1, s. 66-67

V souvislosti s úvahami o přistoupení ČR do eurozóny autor rozebírá dopad přijetí jednotné evropské měny na výkonnost ekonomiky. Vychází z předpokladu, že zavedení jednotné evropské měny v konkrétní zemi EU přispívá k růstu HDP a ověřuje jej pomocí vzájemné komparace hlavních vývojových ukazatelů vybraných "eurových" a "neurových" zemí. Dokládá, že vliv zavedení eura na růst výkonnosti ekonomiky je spíše nepříliš výrazný či neutrální.

Markus Ziener

Obama baut Finanzmärkte um

Obama zreorganizuje finanční trhy

Handelsblatt, 9./10./11.1.2009, Nr. 6, S. 7

Avizo radikálních změn v systému regulace finančních trhů (konkrétní plán má být předložen na setkání států G20 v dubnu 2009), nutnost státního zásahu k ochraně americké ekonomiky před pádem do dlouhodobé a těžké recese. Obsazení vedoucí funkce v americkém regulačním úřadu C. Sunsteinem.

Tomáš Nachtigal

Oceňování akcií při squeeze-out a úkol soudu v tzv. přezkumném řízení : k diskusi

Bulletin advokacie, 2008, č. 11, s. 30-33

K institutu práva výkupu účastnických cenných papírů, k otázce přiměřené výše peněžního odškodnění (protiplnění) a ke složité úloze soudů v rámci přezkumného řízení. Základní myšlenka ocenění, způsob ocenění, výnosové oceňovací metody, diskontní míra, metoda CAPM.

Chris Giles, David Oakley and Michael Mackenzie

Onerous issuance

Obtížné vydávání dluhopisů

Financial Times, 7.1.2009, No. 36892, p. 7

Tento rok bude rokem silného vlivu státu na ekonomiku. Předpokladem pro všechny státní zásahy, které mají nastartovat hospodářský růst, však je, aby vlády měly dostatek peněz. A to, zda si budou moci půjčovat, závisí na trzích s dluhopisy. Na první pohled se na trzích s vládními dluhopisy zdá být všechno v pořádku, existuje však riziko, že některé vlády nebudou schopny získat tolik peněz kolik potřebují, nebo že budou muset nabídnout vyšší úroky. Článek se zaměřuje na analýzu situace ve vyspělých zemích, především v Evropě.

John Plender

Originative sin

Hřích tvořivosti

Financial Times, 5.1.2009, No. 36890, p. 5

Zaměřeno na budoucnost bankovníctví, především v otázce finančních inovací. Po ničivém rozpadu úvěrové bubliny, která byla provázena prudkým nárůstem nových finančních nástrojů, se na pořad dne dostávají otázky: Je finanční inovace požehnáním nebo prokletím? Měla by se omezit, nebo držet stranou od konvenčních komerčních bank? A jak udržet na uzdě vynalézavost vědců v bankovním sektoru? Článek přináší názory řady odborníků ("deriváty jsou zbraně hromadného ničení") a konstatuje, že nejdříve vyhraje snaha o omezení finanční inovace a pak se objeví chytré nové cesty, jak tato omezení obejít.

Zoltan Walko

Die Refinanzierungsstruktur von Banken in ausgewählten Ländern Zentral-, Ost- und Südosteuropas

Struktura refinancování bank ve vybraných zemích střední, východní a jihovýchodní Evropy

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2008, Nr. 16, S. 82-102

Příspěvek analyzuje strukturu refinancování bankovního sektoru vybraných zemí střední, východní a jihovýchodní Evropy. Vychází z databází za rok 2007 příp. za první pololetí 2008 a zkoumá situaci bank v době, kdy se zhoršily podmínky pro získání zahraničních úvěrů. Cílem analýzy je vysvětlení rizik, kterým je tato skupina zemí v období finanční krize vystavena. - Pozn.

Martin Mandel, Vladimír Tomšík

Relativní verze teorie parity kupní síly: problémy empirické verifikace

Politická ekonomie, 2008, roč. 56, č. 6, s. 723-738

K problematice empirické verifikace relativní verze teorie parity kupní síly (PKS) založené na agregátních cenových indexech (konkrétně na indexu spotřebitelských cen). Cílem článku bylo provést srovnání výsledků dosažených pomocí průřezové analýzy s výsledky analýzy založené na časových řadách (kointegrační analýza a VAR analýza). Testováno bylo sedm vyspělých zemí (resp. měn) za období od ledna 1975 do června 2007. - Pozn.

Udo Rettberg

Ruf nach mehr Kontrolle

Volání po intenzivnější kontrole

Handelsblatt, 9./10./11.1.2009, Nr. 6, S. 22

Regulace hedžových fondů. Skandální případ Madoff vyvolal opodstatněně se stupňující požadavky na úroveň předpisů o transparentnosti a vytváří tlak na přísnější regulaci hedžových fondů. Téma

regulace však část odvětví hedžových fondů vnímá s obavami, že dojde k "překročení míry regulace" a argumentuje i tím, že se význam hedžových fondů (v rámci kapitálového trhu) přeceňuje. Stručná definice hedžového fondu, stručně k úkolům mezinárodně dozorujících institucí IOSCO a CESR.

David Hale

There is only one alternative to the dollar

Dolar má jen jednu alternativu

Financial Times, 6.1.2009, No. 36891, p. 9

Z analýzy situace na světových devizových trzích vyplývá, že z finančních zmatků roku 2008 vyšel dolar posílen. Je ironií, že americká finanční krize vedla k úniku do bezpečí dolaru. Vzhledem ke globálnímu rozsahu recese žádná země nestojí o to, aby její měna posilovala. Jasnou alternativou k dolaru v r. 2009 není nějaká jiná měna, ale zlato. Drahé kovy by se mohly stát pojistkou pro investory nedůvěřující centrálním bankám a obávající se inflace.

Luděk Niedermayer

Tipují euro v lednu 2013

Hospodářské noviny, 14.1.2009, roč. 53, č. 9, s. 11

Bývalý viceguvernér ČNB se vyjadřuje ke sdělení premiéra Topolánka, že 1. listopadu t.r. oznámí, kdy by Česká republika mohla přijmout společnou evropskou měnu. Autor v úvodu konstatuje, že ČR nestojí přijetí eura o nic blíže, než před tímto prohlášením. V dalším textu se věnuje finanční krizi, která slouží jako jeden z argumentů proti rychlému přijetí eura a vstupu do kurzového režimu ERM II, a dochází k závěru, že rizika přijetí eura budou klesat, zatímco přínosy ještě vzrostou.

Elisabeth Woschnagg

Die Umsetzung des ICAAP in österreichischen Großbanken

Prosazení pravidel o kapitálové přiměřenosti ve velkých rakouských bankách

Finanzmarktstabilitätsbericht, Dezember 2008, Nr. 16, S. 103-116

V souvislosti s požadavky na kapitálovou přiměřenost bank (Basel II) příspěvek seznamuje s postupy pro hodnocení rizik a zjišťování kapitálové přiměřenosti, příp. s jejich výsledky, za Rakousko (ICAAP - Internal Capital Adequacy Assessment Process). Vychází přitom z údajů za rok 2007, které zveřejnilo osm hlavních rakouských bank v obchodních zprávách a dalších dokumentech publikovaných v rámci informační povinnosti bank. - Pozn.

Jürgen Angele, Birgit Frank-Bosch, Jenny Neuhäuser

Überschuldung privater Personen und Verbraucherinsolvenzen

Nadměrné zadlužení soukromých osob a platební neschopnost spotřebitelů

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 11, S. 963-973

Příspěvek vychází z údajů poradenských center pro dlužníky v Německu v roce 2007, která dále statisticky zpracovává. Předkládané výsledky informují o počtu insolvenčních řízení a důvodech předlužení, o sociální a ekonomické struktuře předlužených osob, o počtu a druhu věřitelů, o výši dluhů, o příjmech dlužníků aj. - Pozn.

Michael Maisch

Das verlorene Pfund

Nenávratná libra

Handelsblatt, 8.1.2009, Nr. 5, S. 10

Příspěvek k historii a vývoji hodnoty britské libry vnímá trvalý propad této měny jako symbol krize celé země a také ztrátu snu o "zvláštní cestě"; od zavedení eura ztratila libra čtvrtinu hodnoty. Rekapitulace měnových zásahů, připomínka dopadu útočné Sorosovy investice. Politická neprůchodnost přijetí eura. K paritě euro-libra.

Radoslav Bajus

Vývoj kapitálového trhu v SR. 2. část

Biatic, december 2008, roč. 16, č. 12, s. 16-20

V této části příspěvku nejprve k fungování BCPB v roce 2007 a v období od ledna do října roku 2008. V dalším textu autor analyzuje problémy kapitálového trhu v SR a podrobněji se věnuje např. nedostatečné likviditě a výkonnosti trhu, nedostatku investorů a kvalitních emisí, nedůvěře malých investorů v kolektivní investování apod.

Zehn Jahre Euro - die deutsche Wirtschaft in der Währungsunion

The euro ten years on - the German economy in monetary union

Desáté výročí přijetí eura - německá ekonomika v měnové unii

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Dezember 2008, Jg. 60, Nr. 12, S. 31-48

Deutsche Bundesbank - Monthly report, December 2008, Vol. 60, No. 12, p. 31-47

V souvislosti s desátým výročím zavedení eura v Německu (k 1.1.1999) příspěvek zkoumá, jak se naplnila očekávání spojená se zavedením společné měny a předběžně bilancuje přínosy i ztráty německé ekonomiky. - Pozn. -- Součástí příspěvku je vložený box zabývající se významem flexibility na trhu práce při výskytu asymetrických šoků v měnové unii. - Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Hospodářská situace a politika. Řízení. Výroba. Služby. Ceny

Nial Fergusson

The age of obligation

Věk závazků

Financial Times, 19.12.2008, No. 36879, p. 7

Boj s globálním hospodářským poklesem jen zvyšuje horu dluhů, která jej přivodila. Mezi možná východiska patří platební neschopnost, bankrot, inflace - nebo odpuštění dluhů. Tato myšlenka není v moderní době zcela neznámá, objevila se po první světové válce. Nadměrná zadluženost je klíčem k současné krizi a důvodem, proč nečelíme obyčejné hospodářské recesi, která by se dala léčit jednoduchým snížením úrokových sazeb. Článek se zaměřuje především na situaci v USA a dosavadní opatření Fed a ministerstva financí.

Michal Zděnek

Alternativu známe : finanční krize

Euro, 2008, č. 52, s. 43

Autor upozorňuje na možné dlouhodobé důsledky plánu vlády USA na obnovu úvěrové aktivity a stabilizace situace na finančních trzích (TARP). Nabízí transparentnější a jednodušší alternativu vycházející ze standardních postupů řešení problémů v tržní ekonomice, totiž uplatnění principu restrukturalizace dluhu krachujících soukromých společností. Program TARP naopak přenáší důsledky špatných rozhodnutí soukromých subjektů na daňové poplatníky a snižuje motivaci dlužníků jednat samostatně. - K tématu viz též článek tohoto autora Lze se vyhnout recesi? v Euro č. 43/2008, s. 54-55.

Baltic brink : Latvia's troubled economy

Baltský sráz : problémy lotyšské ekonomiky

The Economist, December 20th 2008, Vol. 389, No. 8611, p. 44-45

K probíhající pomoci lotyšské ekonomice vedené Mezinárodním měnovým fondem a podporované sousedními zeměmi, Evropskou unií a dalšími institucemi. Rozsah a fiskální důsledky finanční záchrany, otázka případné devalvace měny a jejího dopadu.

Walter Pudschedl

Beginn in schwierigen Zeiten : was uns die neue Regierung bringt

Začátek v těžkých časech : co nám přináší nová vláda

Report, 2008, Nr. 4, S. 14-15

Příspěvek přehledně seznamuje s programem nové rakouské koaliční vlády zaměřeným na podporu konjunktury a zaměstnanosti v podmínkách světové finanční krize. Důležitým bodem je odklon od rozpočtového plánu předchozí vlády (postupné snižování nového zadlužení až po plánovaný vyrovnaný rozpočet v roce 2010) způsobený přijatými opatřeními s rozpočtovými důsledky.

Beschäftigungssicherung durch Wachstumsstärkung : Maßnahmenpaket der Bundesregierung

Zajišťování zaměstnanosti cestou podpory růstu : balíček opatření spolkové vlády

Monatsbericht des BMF, November 2008, Nr. 11, S. 11-14

Německá spolková vláda schválila dne 5.11.2008 balíček opatření zaměřený na posílení odolnosti německé ekonomiky proti dopadům finanční krize a na povzbuzení konjunktury prostřednictvím impulsů pro soukromé i veřejné investice. Balíček je součástí celkové strategie na podporu zaměstnanosti a stabilizaci konjunktury, v jejímž rámci byla již dříve přijata řada úlev pro občany i podniky.

Debora Revoltella

CEE am Prüfstand : Auswirkungen stärker als durch Fundamentaldaten begründet

Situace v zemích střední a východní Evropy : dopady silnější než jak by odpovídalo základním ukazatelům

Report, 2008, Nr. 4, S. 10-11

Příspěvek hodnotí dopady turbulencí na globálních finančních trzích na země střední a východní Evropy. Rizika vidí zejména v souvislosti s velkou závislostí těchto zemí na přílivu zahraničního kapitálu výrazně omezeného v důsledku krize a v citlivosti na volatilitu mezinárodních kapitálových trhů. Ukazuje též rozdílné dopady ve vybraných zemích regionu.

Jan Cienski, Katka Krosnar

Czech Republic

Česká republika

Financial Times, 18.12.2008, No. 36878, p. 18-19

V přehledu o České republice, "hrdém, ale naježeném regionálním hráči" se rozebírá hospodářská a politická situace, dopad krize a situace na trhu nemovitostí a v automobilovém a těžebním průmyslu.

Diagnosing depression

Jak diagnostikovat krizi

The Economist, January 3rd 2009, Vol. 390, No. 8612, p. 57

Článek je zaměřen na otázku, jaký je rozdíl mezi recesí a krizí (depresí). Rozebírá se otázka definice obou pojmů, jsou uvedeny příklady hospodářských poklesů v různých zemích v různých obdobích.

Ivan Okáli

Investičná stránka hospodárskeho rastu na Slovensku

Ekonomický časopis, 2008, roč. 56, č. 7, s. 633-648

Analýza významu procesu tvorby kapitálu na Slovensku, porovnání průběhu investičního procesu s vývojem ve vyspělých evropských zemích (EU 15). - Pozn.

Drahomíra Dubská

Lépe už bylo : makroekonomika

Euro, 2009, č. 1, s. 68-69

Příspěvek zkoumá, zda se projeví dopady světové finanční krize na růst české ekonomiky za tři čtvrtletí roku 2008, a odhaduje trendy dalšího vývoje. Ukazuje, že v tomto období vzrostl HDP v ČR reálně o 4,5 procenta, oproti šesti procentům stejného období roku 2007. Vývoj HDP ovlivnily ceny, jeho struktura se zcela změnila.

Ed Crooks

Over a barrel

Vydání na milost a nemilost

Financial Times, 22.12.2008, No. 36881, p. 7

K vývoji v energetice a zejména k cenám ropy. Ukazuje se, že vysoké ceny ropy sice přispěly k recesi, ale také podpořily hledání alternativních zdrojů energie. Současný pokles ceny ohrožuje investice do energetiky a mění podobu odvětví způsobem, který nemusí být spotřebitelům ropy vítaný.

Slavoj Czesaný

Oživení v nedohlednu : makroekonomika

Euro, 2008, č. 52, s. 94-95

Autor upozorňuje, že ve druhé polovině roku 2008 došlo v hospodářském vývoji ČR k zesílení recesních sil a k poklesu tempa růstu HDP. Na základě rozboru statistických ukazatelů dokládá dopady světové finanční krize na hlavní makroekonomické ukazatele a nabízí i krátkodobou prognózu dalšího vývoje včetně návrhu opatření proti recesním silám.

Perspektiven der deutschen Wirtschaft - Gesamtwirtschaftliche Vorausschätzungen 2009 und 2010

Outlook for the German economy - macroeconomic projections for 2009 and 2010

Perspektivy německého hospodářství - předběžné národohospodářské odhady na roky 2009 a 2010

Deutsche Bundesbank - Monatsbericht, Dezember 2008, Jg. 60, Nr. 12, S. 17-30

Deutsche Bundesbank - Monthly report, December 2008, Vol. 60, No. 12, p. 17-29

Prognóza hospodářského vývoje v Německu na roky 2009 a 2010 zohledňující dopady světové finanční krize na konjunkturu. Podle základního scénáře spojeného s velkou nejistotou se očekává pokles reálného HDP v roce 2009 o 0,8 %, zatímco v roce 2010 by mělo dojít k opětovnému růstu (+ 1,2 %). Další odhady se týkají vývoje cen, zaměstnanosti, pracovních nákladů, veřejných financí aj. - Pozn. - Příspěvek je dostupný v německé a anglické jazykové verzi časopisu.

Kieran McQuinn, Karl Whelan

Prospects for growth in the euro area

Perspektivy růstu v eurozóně

CESifo Economic studies, December 2008, Vol. 54, No. 4, p. 642-680

Příspěvek analyzuje faktory hospodářského růstu v eurozóně v letech 1970-2006 a odhaduje její střednědobý růstový potenciál. Soustřeďuje se přitom na pracovní a kapitálovou náročnost ekonomik eurozóny a na celkovou produktivitu práce. - Pozn.

Catherine Belton

The Putin defence

Putinova obrana

Financial Times, 29.12.2008, No. 36885, p. 5

Analýza hospodářskopolitické situace v Rusku, dopad finanční krize, otázka devalvace rublu.

Hermann Remsperger

Stabilitätspolitik im Spannungsfeld von Preisgefahren, Wachstumsrisiken und Markturbulenzen

Politika stability v napětí mezi cenovými riziky, růstovými riziky a tržními turbulencemi

Auszüge aus Presseartikeln, 17. Dezember 2008, Nr. 52, S. 8-13

Autor shrnuje rizika, která finanční krize přináší z hlediska inflace, konjunktury a finanční stability, a upozorňuje, že při aktuálním řešení těchto rizik je třeba vyhnout se nebezpečí přípravy půdy pro nové krize v budoucnu. Z hlediska prevence krizí považuje za důležité, aby opatření dodržovala "tři Z" (zeitnah, zielgenau a zeitlich) - ve správný čas, zaměřená na cíl a dočasná. - Přednáška pronesená v rámci Bankovního dialogu Karlsruhe, v sekci úvěrového hospodářství dne 10. prosince 2008.

Günter Wolf

Transportwirtschaft : Wachstumsbranche bremst sich ein

Dopravní hospodářství : růstové odvětví se zabrzdilo

Report, 2008, Nr. 4, S. 7-8

Příspěvek analyzuje situaci v odvětví dopravy v Rakousku v roce 2008 se zaměřením na nákladní dopravu a její podíl na hospodářském výsledku země. Sleduje též dopady poklesu konjunktury na poptávku po dopravních výkonech, na jejich ceny, zaměstnanost v oboru, konkurenční tlaky aj. a odhaduje vývoj v roce 2009.

Axel Schrinner

Wohin mit 50 Milliarden Euro?

Kam s 50 miliardami eur?

Handelsblatt, 9./10./11.1.2009, Nr. 6, S. 3

K hlavním bodům plánovaného druhého pomocného balíku německé vlády určeného ke stabilizaci a podpoře zaměstnanosti (měl by se týkat až 1,1 milionu pracovních míst). V tabulce počet zaměstnanců v klíčových hospodářských odvětvích.

Mezinárodní hospodářské vztahy a integrace

Václav Klaus

Do not tie the markets - free them

Nespoutávejte trhy - uvolněte je

Financial Times, 7.1.2009, No. 36892, p. 9

V souvislosti se zahájením českého předsednictví v Radě EU se rozebírají priority ČR ve vztahu k unii. Autor se vyslovuje proti prohlubování regulace, spíše je zastáncem oslabení či zrušení různých "standardů" v oblasti trhu práce, ekologie, zdravotnictví i sociální péče. Také vyjadřuje naději, že česká vláda nepovede Evropu k větší centralizaci. Slogan našeho předsednictví "Evropa bez bariér" vyjadřuje podporu další liberalizaci a odstranění obchodních bariér a protekcionismu.

Zuzana Kittová, Denisa Báráňová-Čiderová, Zuzana Silná

Perspektívy budúceho smerovania integrácie Európskej únie

Ekonomický časopis, 2008, roč. 56, č. 7, s. 662-677

Ke změnám v integračním procesu EU, vyvolaným zejména globalizací, a k jejich perspektivě. - Pozn.

Michal Kučera

Přečtli jsme Lisabonskou smlouvu : Evropská unie

Euro, 2009, č. 4, s. 60-62

Příspěvek předkládá zjednodušené a výběrové shrnutí obsahu klíčového dokumentu Evropské unie - Lisabonské smlouvy. Zpřístupňuje tím hlavní změny, které tato rozsáhlá novela již existujících a platných smluv přináší.

Jörg Krämer

Stabiler Club

Stabilní klub

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 51, S. 46

Úvaha popírající možnost rozpadu EU v důsledku finanční krize argumentuje převahou nevýhod nad výhodami v případě odchodu z měnové unie (prezentováno na příkladu Itálie a Španělska).

Robert Zbiral

Zdroje moci členských států v Radě Evropské unie : současný stav výzkumu

Mezinárodní vztahy, 2008, roč. 43, č. 4, s. 32-51

Obhajoba národních zájmů v procesu evropské integrace jako priorita všech členských států EU. Cílem příspěvku je popsat současný stav výzkumu moci a jejího výkonu v Radě Evropské unie.

Koncept moci a jeho definice, strukturální zdroje moci v Radě (hlasovací síla státu, ekonomická síla státu, délka členství, efektivita národní administrativy a kvalita informací), procesní zdroje moci (kvalita vyjednavačů, volba strategie aktéra), faktory narušující racionalistické pojetí moci. - Pozn.

Obchod. Cla. Mezinárodní finance

Jaroslav Dombrowski

Celní režimy v modernizovaném celním kodexu. 2. část

Daně a právo v praxi, 2008, roč. 13, č. 12, s. 50-53

V této části příspěvku o právní úpravě celních režimů v rámci EU, o zvláštních režimech a o celních orgánech. Dále k rozhodnutí Rady 1999/468/ES (o postupech pro výkon prováděcích pravomocí svěřených Komisi) a k fungujícímu vnitřnímu trhu - jako jednomu z úkolů předsednických států EU pro roky 2008 a 2009.

Jürgen Salz, Henryk Hielscher, Christian Schaudwet

Eindeutige Angebote

Jednoznačné nabídky

WirtschaftsWoche, 2008, Nr. 51, S. 60, 62-63

K problematice provozování lékárenských řetězců samostatně či v rámci supermarketů nebo drogerií v Německu.

Alice Holíková

Ochranná opatření EU

Clo-douane, 2008, roč. 42, č. 11, s. 13

Ochrana před dumpingovými dovozy v EU dle nařízení Rady ES č. 384/96, antidumpingové řízení, antidumpingové clo. Vyrovnávací (protisubvenční) clo dle nařízení Rady ES č. 2026/97.

Radoslav Jusko

Úvery Svetovej banky v kontexte liberalizácie obchodných vzťahov rozvojových krajín

Ekonomický časopis, 2008, roč. 56, č. 7, s. 678-695

K významu úvěrové politiky Světové banky v oblasti liberalizace obchodních vztahů rozvojových zemí. Příspěvek se - na základě analýzy vývoje temp růstu HDP pomocí Richardsovy křivky a vývoje indexu determinace základních makroekonomických veličin v čase - snaží přispět k diskusi o oprávněnosti kritiky SB v této oblasti. - Pozn.

Stephan Danninger, Fred Joutz

What explains Germany's rebounding export market share?

Čím lze vysvětlit nárůst německého exportu?

CESifo Economic studies, December 2008, Vol. 54, No. 4, p. 681-714

Příspěvek rozebírá příčiny nárůstu německého exportu od roku 2000. Nabízí čtyři možná vysvětlení příčin a vyhodnocuje jejich empirické přínosy (snížení nákladovosti, vazba na obchodní partnery v rychle rostoucích ekonomikách, rostoucí poptávka po investičních statcích a off-shoring). Rozbor exportního modelu Německa zahrnuje období 1993-2005. - Pozn.

Podnik a podnikání

Stéphanie Pamies-Summer

Can developments in profitability explain the strength of corporate investment?

Může vývoj ziskovosti vysvětlit velikost podnikových investic?

Trésor-economics, October 2008, No. 44, p. 1-8

Příspěvek analyzuje měření ziskovosti francouzských podniků v souvislosti s vysokou mírou podnikových investic ve Francii v roce 2007. Ukazuje, že komplexnějším nástrojem měření finančního

zdraví podniků než míra ziskovosti je měření kapitálových výnosů, případně návratnosti vlastního kapitálu, které lépe vysvětlují zájem investorů. - Pozn.

Irena Fleischmanová

Právní úprava živnostenského podnikání v roce 2008

Finanční, daňový a účetní bulletin, 2008, roč. 16, č. 4, s. 33-40

Stručná charakteristika právních předpisů, které se týkají živnostenského podnikání a které nabyly účinnosti v průběhu roku 2008 (zákony č. 296/2007 Sb., č. 130/2008 Sb., č. 189/2008 Sb., č. 230/2008 Sb., č. 254/2008 Sb. a nařízení vlády č. 278/2008 Sb.). Vymezení hlavních změn (všeobecné a zvláštní podmínky provozování živnosti, překážky podnikání, způsob prokazování živnostenského oprávnění, osoba odpovědného zástupce, provozování živnosti po smrti podnikatele, problematika provozování živnosti a jejich druhy apod.). Nová právní úprava živnostenského podnikání v praxi (vzorek případů).

Pojišťovnictví. Sociální péče

A. Lans Bovenberg

The life-course perspective and social policies : an overview of the issues

Životní perspektiva a sociální politika : přehled problematiky

CESifo Economic studies, December 2008, Vol. 54, No. 4, p. 593-641

V souvislosti s růstem významu faktoru lidského kapitálu, jeho adaptability a flexibility příspěvek zkoumá užitečnost celoživotní perspektivy při formulování aktivní sociální politiky na jeho podporu. V této souvislosti se dotýká celého komplexu témat spojených s pracovním a rodinným životem i s osobní relaxací. Pozornost věnuje i sociálnímu zabezpečení, investicím do lidského kapitálu aj. - Pozn.

Marie Lucová

Nemocenská nově a jinak : nemocenské pojištění

Ekonom, 2009, roč. 53, č. 1, s. 64-65

Stručný průvodce změnami, které od 1. ledna 2009 přinesl nový zákon o nemocenském pojištění. Doplněno příkladem.

Marek Loužek

Solidarita a ekvivalence v českém důchodovém systému

Ekonomická revue, 2008, roč. 11, č. 4, s. 4-19

Základní modely důchodového zabezpečení ve světě. Důchodový systém v ČR, finanční vývoj důchodového systému, konstrukce důchodových dávek. Principy ekvivalence a solidarity v důchodovém systému. Implikace a doporučení.

Lenka Jandová

Systém sociálního zabezpečení v EU - Estonsko

Národní pojištění, 2008, roč. 39, č. 11, s. 5-7

Systém důchodového pojištění, nemocenské a zdravotní pojištění, rodinné dávky, pojištění v nezaměstnanosti.

Franz Ruland

Výběr pojistného na sociální zabezpečení v Česku - k problematice modelu integrované správy příjmů propagovaného Světovou bankou

Právo pro podnikání a zaměstnání, 2008, roč. 17, č. 12, s. 3-10

V úvodu k doporučení Světové banky týkající se integrované správy příjmů, dále k usnesení vlády ČR o záměru sloučit výběr daní, cel a pojistného na veřejnoprávní pojištění, k jeho konkretizaci v podobě organizačních tezí (vypracovaných Ministerstvem financí) i k hodnocení týmu SB z května 2008. Autor kriticky analyzuje návrh i zprávu Světové banky a nastiňuje jiný (opoziční) model. Podrobněji např. ke stávajícímu systému výběru pojistného v Česku, k právně systematickému rozdílu mezi

pojistným na sociální zabezpečení a daněmi, ke spornému přínosu nového systému, k problematické spolupráci úřadů a rovněž k rizikům, na která upozorňuje i sama Světová banka. - Pozn.

Thomas Haustein

Wohngeld in Deutschland 2007 : Ergebnisse der Wohngeldstatistik

Příspěvek na bydlení v Německu v roce 2007 : výsledky statistiky příspěvků na bydlení

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 11, S. 1001-1008

Příspěvek seznamuje s výsledky statistik příspěvků na bydlení vyplácených v Německu v roce 2007. Nejprve stručně vysvětluje cíl a způsob fungování těchto příspěvků a dále poskytuje aktuální údaje o příjmu této podpory v podrobnějším členění podle různých kritérií. - Pozn.

Pozemky a nemovitosti. Bytové hospodářství

Jiří Klíma

Bytová výstavba v obcích v letech 1997-2007

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 5, s. 48-50

Bytová výstavba v obcích v období let 1997-2007; rozmístění bytové výstavby, výstavba podle velikostních skupin obcí, intenzita a struktura výstavby. Náklady na bytovou výstavbu v regionálním členění (průměrná pořizovací hodnota bytu).

Práce. Zaměstnanci. Zaměstnavatelé

Radan Dolejš, Hana Filipová

Byznys s bonusem : zaměstnanecké benefity

Ekonom, 2008, roč. 52, č. 50, s. 60-63

Snahy zaměstnavatelů o zvyšování motivace zaměstnanců a příprava motivačního programu, přehled nejpobulárnějších benefitů, firmy zabývající se zprostředkováním benefitů, výběr benefitů prostřednictvím tzv. kafetérie. Doplněno informacemi o trhu volnočasových benefitů v Česku a o chystaném zrušení daňových výhod v případě stravenek a režijních jízdének.

Petr Dolejš

Teorie stárnutí populace a trh práce

Fórum sociální politiky, 2008, roč. 2, č. 6, s. 2-7

Základní demografické změny v Evropě, teorie stárnutí populace, dopady stárnutí populace na ekonomiku, vazba na trh práce. Ze závěrů vyplývá, že klíčovou oblastí pro řešení dopadů stárnutí je trh práce, a tak autor - z pohledu praktické hospodářské politiky - představuje další nezbytné kroky v tomto směru. V příspěvku jsou použity údaje za státy OECD a EU. - Pozn.

Ivo Baštýř

Utváření, vývoj a fungování minimální mzdy v České republice

Fórum sociální politiky, 2008, roč. 2, č. 5, s. 18-24

Popis a hodnocení právního a institucionálního utváření minimální mzdy a vývoje její absolutní a relativní úrovně. Sociálně-ekonomické důsledky tohoto vývoje v jednotlivých fázích uplatňování mzdového minima (1991-2007) v České republice. - Pozn. -- K tématu viz i přísp. Fungovanie a vývoj minimálnej mzdy v Slovenskej republike na s. 25-32 tohoto čísla časopisu.

Právo

Tomáš Richter

O logice a limitech korporálního práva: teoretické základy

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 23, s. 845-855

Příspěvek do diskuse ke sněmovnímu tisku 498, jehož předmětem je novelizace obchodního zákoníku. Autor polemizuje s názory P. Čecha, publikovanými na stránkách Právního zpravodaje a Právních rozhledů v roce 2008, podporuje navrhovanou novelizaci a nabízí svůj pohled na korporální právo a jeho úlohu při správě obchodních společností. - Pozn.

Petr Kolman

Ochrana před nečinností ve správním řízení

Právní rádce, 2008, roč. 16, č. 12, s. 39-42

K problematice nezákonné nečinnosti správního orgánu. Rozhodnutí ve lhůtě, opatření proti nečinnosti z moci úřední, opatření proti nečinnosti na základě žádosti (závaznost obsahu žádosti), možná opatření nadřízeného správního orgánu apod. - Pozn.

Out of pocket : European bankruptcy laws

Bez peněz : evropské zákony o úpadku

The Economist, January 3rd 2009, Vol. 390, No. 8612, p. 45-46

V souvislosti s očekávanou vlnou bankrotů v Evropě v r. 2009 se stručně rozebírají evropské zákony o úpadku. V posledních letech se některé země snažily změnit svůj systém tak, aby podniky měly větší šanci na přežití. Provedené změny jsou však většinou neověřené a v některých případech kontroverzní. Lze také očekávat jurisdikční bitvy, protože podle práva EU může firma vyhlásit konkurz v zemi, kde má "centrum hlavního zájmu".

Markéta Whelanová

Problémy české legislativy související s implementací práva ES/EU

Právní rozhledy, 2008, roč. 16, č. 24, s. 883-887

K problematice implementace práva ES/EU do českého právního řádu. Legislativní kvalita předpisů ES/EU (složitost a nepřehlednost, povaha předpisů ES/EU a jejich pojmosloví, nahrazování směrnic nařízeními, nadměrné odkazy, jazykové problémy aj.). Vliv judikatury. - Pozn.

Bohumil Pikna

Vývoj europeizace trestního práva

Právník, 2008, roč. 147, č. 12, s. 1325-1346

Soudní spolupráce v trestních věcech v EU. Vývoj europeizace trestního práva (podrobněji k jednotlivým obdobím od r. 1993-1999 a po r. 1999). Tzv. amsterodamský cíl - prostor svobody, bezpečnosti a práva. Zvláštní program "Trestní soudnictví", zavedený rozhodnutím Rady na období 2007-2013. - Pozn.

Přehled judikatury Evropského soudního dvora v českých časopisech

Právní rozhledy, 2009, roč. 17, č. 1

K readmisi občanů Unie: směrnice č. 2004/38: rozhodnutí o předběžných otázkách, které vznesl Tribunalul Dâmbovița: Ministerul Administrației și Internelor v. Gheorghe Jipa
rozsudek ze dne 10.7.2008 C-33/07

Právní rozhledy, 2009, roč. 17, č. 2

K požadavku integrace občanů Evropské unie v hostitelském státě: čl. 12 SES, nařízení 1251/70, směrnice 93/96, směrnice 2004/38: rozhodnutí o předběžných otázkách, které vznesla Centrale Raad van Beroep (Nizozemsko): Jacqueline Förster v. Hoofddirectie van de Informatie Beheer Groep
rozsudek ze dne 18.11.2008 C-158/07

Zkratky a vysvětlivky

ESD – Evropský soudní dvůr
SDES – Soudní dvůr Evropských společenství (oficiální název)
SD ESUO – Soudní dvůr Evropského společenství uhlí a oceli
Soud prvního stupně neboli Soud první instance (součást ESD)

Statistika. Demografie. Sociologie

Thomas Baumann

Bildungsausgaben in Deutschland : Ziele, Konzepte und Ergebnisse des nationalen Bildungsbudgets im Vergleich zur internationalen Bildungsberichterstattung

Výdaje na vzdělání v Německu : cíle, koncepce a výsledky národních rozpočtů na vzdělávací opatření v porovnání s mezinárodní zprávou o stavu vzdělanosti

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 11, S. 993-1000

Příspěvek se zaměřuje na zjišťování výdajů na vzdělání v Německu jednak ve formě národních rozpočtů na vzdělání sestavovaných Spolkovým statistickým úřadem, pak také ve formě mezinárodních zpráv o stavu vzdělanosti OECD, pro která Spolkový statistický úřad rovněž poskytuje data za Německo. Vysvětluje přitom rozdíly i společné znaky obou těchto databází. - Pozn.

Günter Moser, Angelika Solymosi

Die Strukturreformen im chinesischen Statistiksistem

Strukturální reformy v čínském statistickém systému

Wirtschaft und Statistik, 2008, Nr. 11, S. 951-962

Příspěvek popisuje a analyzuje strukturu čínského statistického systému a ukazuje na jeho problémy. Upozorňuje, že v Číně existují dva paralelní statistické systémy - národní a odvětvový, které fungují ve značné míře autonomně - s odpovídajícími pravomocemi pro zjišťování a zpracování dat. Nabízí též některé reformní podněty vycházející ze spolupráce německých a čínských statistických úřadů na reformě čínského statistického systému. - Pozn.

Účetnictví

Karel Janda

Odpisování v nevýdělečných organizacích

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 12-13, s. 50-57

K problematice odpisování v občanských sdruženích, politických stranách/hnutích, obecně prospěšných společnostech, náboženských společnostech, nadacích, nadačních fondech atd., které nebyly založeny za účelem podnikání. Účetní odpisy, oprávký, omezená povinnost odpisů, oprávnění k odpisování, předměty odpisování, způsoby a metody odpisování. Zrychlené odpisování, výkonové odpisování. Účel daňového odpisování. Plán účetního odpisování, plán daňového odpisování.

Zdeněk Burda

Průkaznost účetnictví. [2. část] - dokonč.

Účetnictví, daně a právo v praxi fyzických a právnických osob, 2008, č. 24. Rubrika: 9 - Specifické problémy účtování, s. 1-13

K nárokům na průkaznost účetnictví dle novely zákona o účetnictví (zákon č. 304/2008 Sb.) - s účinností od 1. ledna 2009. V této části příspěvku předkládá autor významné judikáty, vztahující se k dané problematice.

Vladimír Hruška

Účetní závěrka podnikatelů 2008 v poněkud širších souvislostech

Účetnictví, 2008, č. 12, s. 2-14

Po přehledu důležitých legislativních změn v roce 2008, které souvisejí s prací účetních, následuje výčet nejdůležitějších změn v účetních předpisech v tomtéž roce (v zákoně o účetnictví, ve vyhlášce pro podnikatele a v Českých účetních standardech pro podnikatele). V dalším textu autor upozorňuje na některé problémy při zpracování a sestavování účetní závěrky.

Daně a účetnictví bez chyb, pokut a penále

(výběr z obsahu)

č. 1/2009

Půjčky a dary zaměstnancům - účtování. Dividendy a podíly ze zisku - účtování. Dotazy z praxe účetnictví: stanovení pořizovací ceny, odpisování majetku v podílovém vlastnictví, změněný obsah přílohy účetní závěrky, inventární karta rezervy, kdy je obálka součástí doručeného dokumentu, propadlá jistota u odmítnuté státní zakázky.

č. 2/2009

Komponentní přístup odpisování a zbytková hodnota aktiv. Dohadné položky v účetnictví. Účetní knihy - otevírání a uzavírání.

Účetní TIP

č. 1/2009

Aktuální informace - Základní sazby stravného v cizí měně pro rok 2009. Ocenění dlouhodobého majetku ve všech ostatních případech kromě pořizovací ceny. Vratná kauce a DPH. Pevný kurz v účetnictví. Odpisy majetku, který nepřekročí 40 000 Kč, resp. 60 000 Kč. Odpisová skupina u aut a sazba DPPO v roce 2008.

č. 2/2009

Aktuální informace k vyhlášce č. 451/2008 Sb. Předčíslení bankovních účtů FÚ pro jednotlivé druhy daní. Účtování náhrady mzdy. Rekapitulace změn zákoníku práce v roce 2008. Zkušenosti z kontrol - Chybné zaúčtování daňových odpisů. Chybné účtování DPH z přijatých a poskytnutých záloh.

Veřejné finance. Rozpočet

by Dirk-Jan Kraan, Joachim Wehner and Kirsten Richter

Budgeting in Estonia

Rozpočtový proces v Estonsku

OECD journal on budgeting, 2008, Vol. 2008/2, p. 93-132

Sestavování rozpočtu v Estonsku má dvě významná stadia: strategické plánování a přípravu ročního rozpočtu, který je předkládán parlamentu. Článek popisuje klíčové charakteristiky rozpočtování

v Estonsku včetně procesu formulování rozpočtu v obou etapách, parlamentního schvalování, organizace plnění rozpočtu a účetních a auditorských postupů. - Pozn.

by Dirk-Jan Kraan ... [et al.]

Budgeting in Russia

Rozpočtový proces v Rusku

OECD journal on budgeting, 2008, Vol. 2008/2, p. 35-92

Od přijetí Rozpočtového zákoníku v r. 1998 procházejí ruské rozpočtové postupy změnami. Velké úpravy zákoníku byly provedeny v letech 2003, 2004 a 2007. V článku jsou popisovány hlavní charakteristiky rozpočtování v Ruské federaci: sestavování rozpočtu, schvalování parlamentem, plnění rozpočtu, účetnictví, audit a finanční vztahy mezi jednotlivými úrovněmi vlády. - Pozn.

Jürgen Stark

Don't create a fiscal crisis

Pozor na fiskální krizi

Auszüge aus Presseartikeln, 10. Dezember 2008, Nr. 51, S. 15

V souvislosti s koordinovanými snahami vlád v eurozóně na podporu bankovních systémů členských zemí autor upozorňuje na nebezpečí nadměrného fiskálního břemene a následného ohrožení fiskální udržitelnosti, které by dále ještě zhoršilo stávající ekonomické obtíže. Zvažuje v této souvislosti, zda realizovaná opatření povedou k obnově důvěry a zda budou efektivní. - Přetištěno z The Wall Street Journal Europe, Brusel, z 10. prosince 2008.

Ergebnisse der Steuerschätzung vom 4. bis 5. November 2008

Výsledky daňových odhadů ze 4.-5. listopadu 2008

Monatsbericht des BMF, November 2008, Nr. 11, S. 39-43

Příspěvek shrnuje výsledky 132. zasedání pracovní skupiny pro odhad daní z listopadu 2008 a prezentuje aktuální odhad daňových příjmů v Německu v letech 2008 a 2009. Daňové příjmy za rok 2008 budou asi o 7,4 mld. eur vyšší než předpokládal odhad z května 2008, zejména v důsledku podcenění příjmů ze živnostenské daně. V roce 2009 se očekávají negativní dopady oslabení konjunktury a to především u daní ze zisku. - Daňové příjmy spolkového státu a spolkových zemí v 1. - 3. čtvrtletí 2008 viz další příspěvek (Die Steuereinnahmen des Bundes und der Länder im 1. bis 3. Quartal 2008), s. 57-60.

Eduard Komárek

Finanční vztahy státu a územních samospráv. 2.

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 5, s. 54-55

K (vývoji) systému financování územních samosprávných celků; správní obvody krajů, financování nesourodých regionů, financování regionů soudržnosti, financování krajů, dotační systém. Finanční toky a rezortní speciality.

Hana Králová

Jaké jsou ... skutečné daňové příjmy obcí?

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 5, s. 29

Názorné porovnání struktury příjmů samospráv evropských zemí v roce 2005 (vlastní zdroje, sdílené daně, nedaňové příjmy, dotace).

Návrh rozpočtu na rok 2009

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 5, s. 28

Přiblížení územních rozpočtů pro rok 2009, které vycházejí z návrhu státního rozpočtu.

Roel Beetsma, Heikki Oksanen

Pensions under ageing populations and the EU Stability and Growth Pact

Penze v podmínkách stárnutí obyvatelstva a Pakt stability a růstu EU

CESifo Economic studies, December 2008, Vol. 54, No. 4, p. 563-592

Příspěvek analyzuje spojitost mezi dvěma aktuálními makroekonomickými problémy v EU: mezi rostoucími veřejnými výdaji souvisejícími se stárnutím populace a mezi tlakem na dodržování pravidel fiskální politiky EU (zejména Paktu stability a růstu). Analýza se přitom soustřeďuje na dlouhodobou udržitelnost veřejných financí a na možné kombinace způsobů jejího dosažení. - Pozn.

by Vito Tanzi

The role of the state and public finance in the next generation

Úloha státu a veřejných financí v další generaci

OECD journal on budgeting, 2008, Vol. 2008/2, p. 7-33

V článku se rozebírá hospodářská role státu, tak jak se vyvíjela ve 20. století. Popisuje se, jak se rozvíjel současný daňový systém a jak mohou jeho základy oslabit "fiskální termity" (termín ražený autorem). Dále se zkoumá výdajová strana vládních zásahů a spekuluje se o budoucím vývoji, zejména v latinskoamerickém kontextu. - Pozn.

Lucie Sedmihradská

Schválené rozpočty a skutečné hospodaření obcí

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 5, s. 20-21

K příčinám rozdílů mezi schváleným rozpočtem a skutečným hospodařením obcí v letech 1997-2007 (výsledky nadhodnocení/podhodnocení příjmů a výdajů). Hlavní okruhy problémů (nízká transparentnost, politická odpovědnost, morální hazard), možnosti řešení.

By Chris Giles, Ralph Atkins and Krishna Guha

The undeniable shift to Keynes

Nepopíratelný posun ke Keynesovi

Financial Times, 30.12.2008, No. 36886, p. 3

Stejně jako americký prezident Nixon před třemi desítkami let, i nyní se vlády přiklánějí k myšlence Johna Maynarda Keynesa, že se jejich hospodářství může dostat pomocí fiskálního stimulu z recese. Pouze Německo vyjadřuje veřejně pochybnosti, že velké balíky opatření budou fungovat. Článek stručně informuje o již přijatých opatřeních v některých vyspělých zemích.

Věra Kameníčková, Ondřej Pirohanič

Výdaje obcí podle odvětví a velikostních skupin

Obec & finance, 2008, roč. 13, č. 5, s. 14-17

Struktura výdajů obcí (mimo hl. m. Prahy) podle velikosti (osm kategorií obcí) za období let 2004-2006; odvětvové členění výdajů (zemědělství a lesní hospodářství, průmysl, doprava, služby atd.). Výdaje na všeobecnou správu.

Zemědělství

F. Střeleček, J. Lososová, R. Zdeněk

Economic results of agricultural holdings in less favoured areas

Výsledky hospodaření zemědělských podniků hospodařících v méně příznivých oblastech

Agricultural economics, 2008, Vol. 54, No. 11, p. 510-520

Příspěvek představuje analýzu výsledků hospodaření zemědělských podniků v ČR, které působí v méně příznivých oblastech (LFA), a porovnává je s výsledky zemědělských podniků mimo LFA. V této souvislosti též zkoumá dopady dotací (tzv. vyrovnávacích příspěvků) na hospodářské výsledky podniků v LFA a na podporu stálého využívání zemědělské půdy. - Pozn.

Životní úroveň

Tomáš Sirovátka, Ondřej Hora, Pavel Kofroň

Příjmová chudoba a materiální deprivace v České republice

Fórum sociální politiky, 2008, roč. 2, č. 5, s. 2-8

Příspěvek je zaměřen na chudobu, příjmovou a materiální deprivaci v České republice (míra rizika chudoby, efektivnost sociálních transferů při eliminaci rizika chudoby, faktory ovlivňující riziko chudoby a deprivace apod.). Mezinárodní srovnání. - Pozn. -- K tématu viz též přísp. s názvem Příjmová chudoba a materiální deprivácia v Slovenskej republike na s. 9-17 tohoto čísla časopisu.

Ostatní

Luděk Pelcl

Nadace a nadační fond : jejich zřízení

Poradce veřejné správy [PVS], 2008, roč. 1, č. 12-13, s. 38-44

Postup při založení nadace, nadačního fondu v ČR (transformace resp. návrat podnikatelského subjektu k neziskové právní formě). Pravidla činnosti. Majetek nadace. Nadační majetek a ostatní jmění. Nadační listina, její náležitosti. Statut nadace, vlastní vznik nadace, pravidla pro použití nadace, správa nadace, omezení podnikání nadace. Nakládání s peněžními prostředky nadace, navýšení nadačního jmění. Nadační zpráva a předpisy, výroční zpráva nadace. Osvobození od daně darovací, osvobození od daně z příjmů právnických osob a výjimka z tohoto osvobození. Hlediska odlišení nadace od nadačního fondu.

Jiří Novotný

Nevládní neziskové organizace na začátku 21. století

Acta Oeconomica Pragensia, 2008, roč. 16, č. 5, s. 57-65

Autor přehledně informuje o současném postavení a úkolech nevládních neziskových organizací (NNO) v České republice. Ukazuje odlišnosti ekonomiky NNO od výrobních podniků a zabývá se jejich financováním. Stručně definuje dva typy NNO - vzájemně prospěšné organizace a veřejně prospěšné organizace. - Pozn.

ZKRÁCENÉ PŘEKLADY ODBORNÝCH ČLÁNKŮ

Single-market blues

Blues jednotného trhu

The Economist, February 7th 2009, No. 8617, p. 30

Železniční přejezdy ve Francii zdobí výstražná znamení: „Jeden vlak může zabránit výhledu na druhý“. Toto heslo by měli mít na paměti zastánci volného obchodu při pátrání po tom, co ohrožuje největší úspěch Evropské unie: jednotný trh bez hranic. Ti, kdo hledají známky protekcionismu, mají přímo před očima spoustu toho, co by je mohlo znepokojit. Ale největší rizika pro jednotný trh jsou ta, která jsou skrytá.

Začněme s tím, co je viditelné. Francouzský prezident Nicolas Sarkozy, rychlík v lidské podobě, naznačil, že pomoc v rozsahu miliard eur pro francouzský automobilový průmysl by mohla být podmíněna tím, že výroba zůstane ve Francii (a možná i tím, že se budou kupovat jen komponenty vyrobené ve Francii). Politici v zemích jako Španělsko, Británie a Řecko s tím vyjadřovali nesouhlas stejně vášnivě, jako ponoukají zachráněné bankéře, aby půjčovali především domácím podnikům a domácnostem. Řekové veřejně „poradili“ bankám, aby byly „opatrnější“ v převádění prostředků ze státní pomoci na pobočky na Balkáně. Nepříjemný spor, podněcený převedením italských a portugalských dělníků na anglickou rafinérii, vedl jednoho britského ministra k požadavku na změny v právu EU, které by zabránily cizincům v platovém podbízení a tím ohrožování Britů.

Podle představitelů Evropské komise však taková prohlášení zatím představují jen „virtuální“ protekcionismus. Politici hřímají o ochraně domácích pracovních míst, ale v detailech se jejich plány vyhýbají přímému střetu s pravidly EU pro hospodářskou soutěž a státní pomoc. Např. podmínění veřejných finančních prostředků důsledným dodržováním politiky „kupujte francouzské zboží“ by u náhradních dílů bylo jasně nezákonné. Pravděpodobně by bylo stejně nezákonné spojit pomoc s celostátním zákazem přesunout výrobu někam jinam v Evropě (i když regiony mohou spojit poskytnutí financí se slibem, že určité továrny zůstanou zachovány).

Evropští lídři nezapomněli na poučení ze třicátých let a uvědomují si, že opatření poškozující sousedy by měla za následek spirálu protekcionismu vedoucí do záhuby. Většinu vlád zemí EU upřímně děsí ustanovení „kupujte americké zboží“, které ke stimulačnímu balíčku Obamovy vlády přidal Kongres. Mnoha vládám skutečně chybí peníze a dávají si pozor na dostihy v dotacích proti sobě navzájem. Všechny hlavní politické strany v Británii odsoudily současné divoké stávky proti zahraniční pracovní síle a obhajovaly výhody volného pohybu osob, zboží, kapitálu a služeb v rámci EU.

Nebezpečí ale i tak číhá. Stávající zablokované úvěrování prověří disciplínu EU ve všech ohledech. Vzhledem ke klesajícím cenám revidovala v lednu Evropská komise poprvé od r. 2007 vývozní dotace EU na mléčné výrobky. Podobně po pádu cen olivového oleje chce Itálie, aby byl tento produkt zařazen na seznam potravin, které lze v rámci EU vykoupit z veřejných prostředků a dávat chudým. Řecko se nyní snaží uplatit své protestující rolníky finanční pomocí na pěstování oliv a dalších plodin ve výši 500 mil. eur. Řecký plán by mohl ještě narazit na pravidla EU; je prezentován jako pojistka pro případ zničení úrody povětrnostními vlivy a růstu vstupních nákladů, ale jde o příliš velkou částku.

Objevují se i jiná varovná znamení, že vlády uvažují sobecky. Důvodem, proč každý stimulační plán obsahuje projekty týkající se infrastruktury, je snaha minimalizovat riziko, že veřejné peníze prosáknou do dalších zemí. Naopak jestliže se vlády snaží podpořit spotřebu (například snížením daní), mohlo by se hodně peněz navíc utratit za dovoz pamlsků. Ani veřejné práce nemohou voliči přehlédnout. Seznam tisíce projektů ke stimulaci ekonomiky, které budou letos zahájeny ve Francii, je báječně francouzský. Vedle obvyklých vysokorychlostních železničních tratí a silnic bude opraveno 45 katedrál a také několik zámků. Španělská vláda je tak pyšná na 32 tisíc projektů veřejných prací, že je chce označit žlutočervenými kovovými cedulemi o velikosti čtyři krát tři metry.

Nicméně základním kamenem jednotného trhu je myšlenka, že velké veřejné zakázky by měly být předmětem veřejné soutěže v rámci EU. Filozofie je dostatečně jasná. Soutěž udržuje místní firmy

konkurenceschopné a zajišťuje, aby daňoví poplatníci dostali za své peníze odpovídající hodnotu. Nyní je tento argument pod tlakem. Úředníci EK hovoří o politických snahách zvýšit hranici, po jejímž překročení se musí v rámci EU uspořádat veřejná soutěž – v současnosti se jedná u projektů veřejných prací o 5,15 mil. eur. Francie chce, aby se pravidla pro veřejné zakázky upravila ve prospěch menších firem.

Soutěžit nebo chránit?

Prosazování pravidel EU se stane ještě bolestnějším. Španělský premiér Zapatero slíbil, že jeho program veřejných prací vytvoří 300 tis. nových pracovních míst, přičemž přednost budou mít nezaměstnaní. To je povoleno. Ale podle pravidel EU není možné rezervovat pracovní místa pro nezaměstnané místní nebo Španěly.

Totéž platí pro britské politiky, když hovoří o tom, že je třeba zabránit zahraničním přeloženým dělníkům, aby platově „podráželi“ své britské soupeře. Cílem jednotného trhu vždy bylo, aby se rozvíjely konkurenční výhody každého koutu EU. To znamená i umožnit dělníkům řekněme z Polska, aby nižší produktivitu vyvažovali nižšími mzdovými náklady, jsou-li splněny minimální evropské normy. Od té doby, co se EU začala rozšiřovat o chudší členy, mají západoevropské odbory starost, aby si udržely vysokou úroveň sociální ochrany. Nedávné britské protesty tak nejsou žádným překvapením.

Levice má jednotný trh neustále na mušce. Evropská konfederace odborových svazů navrhla nový „sociální protokol“, který chce připojit k příští smlouvě o EU. Říká v něm, že jednotný trh „není cílem sám o sobě“, ale že musí být vyvážen „sociálním pokrokem“. To by rozdělilo EU na staré a nové členy a hrálo ekonomickým nacionalistům do karet. S tím, jak se krize prohlubuje, jde o hodně. Bez velké ostražitosti by se mohlo stát, že by jednotný trh vykolejil.

Zpracovala Mgr. M. Tichá

Koalition beschließt Stimulanzbündel von 50 Mrd. Euro Vládní koalice schválila stimulační balíček ve výši 50 mld. eur

Auszüge aus Presseartikeln, 14. Januar 2009, Nr. 2, S. 5-6

Velká koalice se dohodla na druhém balíčku na podporu konjunktury v letech 2009 a 2010, a to ve výši 50 mld. eur. Podle vyjádření spolkové kancléřky Angely Merkelové na tiskové konferenci v Berlíně jde o „největší opatření v dějinách Spolkové republiky Německo“. Potvrzuje odhodlanost spolkové vlády překonat důsledky krize. Vláda chce udělat vše, aby Německo vyšlo z krize posílené – a to za souhlasu všech koaličních partnerů.

Již v listopadu loňského roku přijala vláda balíček, jehož finanční zajištění zatíží stát 11 mld. eur a od kterého se očekává impuls na oživení konjunktury ve výši 32 mld. eur. Dohromady náklady na oba stimulační balíčky dosáhnou výše 1,5 % HDP, což odpovídá i plánované evropské úrovni.

Dosud přitom nejsou započtena opatření, schválená vládní koalicí již začátkem října, stejně jako další skutečnosti a rozhodnutí, mimo jiné soudním nařízením znovu zavedené paušály pro pendlery (8,5 mld. eur) nebo opatření spojená s reformou podnikových daní (14,2 mld. eur). Tento balíček v součtu dosahuje 52 mld. eur.

Konjunkturální balíček II v zásadě předpokládá významné navýšení veřejných investic spolkového státu, spolkových zemí a obcí, stejně jako podporu vědy a výzkumu – ve výši 19 mld. eur. Spolkové země by se měly podílet na financování investic na svém území zhruba jednou čtvrtinou.

Koalice dále odsouhlasila vytvoření ochranného štítu záruk ve výši 100 mld. eur, který by měl pomoci podnikům projít krizí a který má být svěřen státní rozvojové bance KfW. Ve výdajích stimulačního balíčku byl proto vyčleněn obnos ve výši 3 mld. eur na krytí potenciálních výpadků splátek. Podle slov kancléřky Merkelové nechce stát dělat konkurenci bankovnímu sektoru. Vláda by nicméně neměla jen přihlížet, když stávající podmínky dávají podnikům šanci získat úvěry jen za příliš vysoké

úrokové sazby. Finanční trh pro dlouhodobé investiční projekty je doslova vymetený. Poskytování úvěrů pod státní ochranou vytváří možnost, aby firemní banka zaúčtovala ve svých účetních knihách jen malou část rizika – ve výši deseti procent – zatímco zbývajících devadesát procent je kryto státní zárukou.

Pro občany jsou připraveny další finanční pobídky: daň z příjmů má klesnout, zejména ve vztahu k nízkým příjmům. Základní nezdanitelná částka ve výši 7 664 eur se má zvýšit o 170 eur, a to se zpětnou platností od 1.1.2009. Korekturou daňových tabulek se má zmírnit i tzv. tvrdá progresse, která často téměř „spolkně“ navýšení platů. V roce 2009 by měli pocítit daňoví poplatníci úlevy ve výši cca 3 mld. eur, v roce 2010 již ve výši 5,8 mld. eur.

Příspěvkové sazby nemocenského pojištění ze zákona se budou k 1. červenci 2009 opět vracet na 14,9 procent. Dosud předpokládaný státní příspěvek na tuto formu nemocenského pojištění, který se měl původně v delším období postupně navyšovat, chce vláda spojit do jedné částky a dát k dispozici v předstihu. V letošním roce stoupne takto příspěvek na 3 mld. eur, v příštím roce na 6 mld. eur.

Rodiny nadto dostanou jednorázově na každé dítě bonus ve výši 100 eur a nezaměstnaní, kteří pobírají dávky v nezaměstnanosti II (Arbeitslosengeld II), získají od července vyšší přídatky na děti.

V rámci podpory trhu práce a ve snaze zabránit propouštění v době krize chce vláda převzít úhradu poloviny nákladů na příspěvky sociálního pojištění, které podniky odvádějí za pracovníky zaměstnané na kratší pracovní úvazek; výše tohoto příspěvku se odhaduje na 2,1 mld. eur.

Spolková vláda také poskytne dalších cca 2 mld. eur na další vzdělávání a rekvalifikaci: pro osoby zaměstnané na krátký úvazek, ale též pro mladé pracovníky bez ukončeného pracovního vzdělání a pro mladé lidi, kteří již velmi dlouhou dobu hledají místo pro vyškolení. K tomuto účelu, stejně jako pro dodatečná zprostředkování, dostanou pracovní agentury pět tisíc pracovišť.

Spolkový stát dále vyčlení cca 14 mld. eur na zajištění denní péče o děti, školy, nové silnice a nemocnice. 4 mld. eur by měly jít na státní investice do dálnic, 10 mld. eur na komunální investiční program. K těmto prostředkům přidají spolkové země dalších 3,3 mld. eur ze svých rozpočtů. Má-li být splněn záměr vlády, aby byla alespoň polovina těchto peněz investována již v letošním roce, bude třeba přechodně zjednodušit právní úpravu zadávání veřejných zakázek. Těžiště těchto investic leží zejména v oblasti vzdělávání – podle vyjádření Angely Merkelové jde o 65 %.

Středním podnikům chce stát v tomto a příštím roce přispět částkou 450 mil. eur na výzkumné projekty. Na podporu automobilového průmyslu se plánuje pro příští dva roky částka 500 mil. eur, která má směřovat na rozvíjení ekologicky únosných a perspektivních technologií pohonu motorových vozidel. Dosavadní mezery v oblasti širokopásmového připojení mají být odstraněny do konce roku 2010. Nejpozději do roku 2014 by měly tři čtvrtiny domácností disponovat rychlým internetovým připojením a do roku 2018 by tato forma komunikace měla být dostupná všem domácnostem.

Ve snaze pomoci pokulhávajícímu automobilovému průmyslu chce vláda posílit poptávku po nových automobilech prostřednictvím tzv. šrotovného (Abwräckprämie). Kdo svoje minimálně devět let staré auto odevzdá k sešrotování, a koupí si nový vůz s ekologickými parametry, obdrží do konce roku 2009 od státu ekologickou prémii ve výši 2500 eur. Nadto se od července bude počítat daň z motorových vozidel se zohledněním jejich zátěže pro životní prostředí. Na stará auta se připravuje postupné zdanění vypouštěného kysličníku uhličitého, s platností od roku 2013.

Zpracovala Ing. K. Gubová

Mieses Zeugnis für Konjunkturpaket II**Negativní hodnocení pro balík na podporu konjunktury II**

Handelsblatt.com, 19.2.2009

Opatření spolkové vlády ke stimulaci ekonomiky, která se mají začít tento týden realizovat, se ocitají pod palbou kritiky. Institut světové ekonomiky (IfW) se obává, že běžný občan jen stěží pocítí účinky balíku na podporu konjunktury II, který by nemusel přinést žádaný efekt. Ani Komora německého průmyslu a obchodu (DIHK) nevěří na účinnost programů.

Ekonomové IfW ve své studii uvádějí, že úlevy u daně z příjmů jsou dobře nasměrovány, ale následně jim vytýkají, že jejich efekt je polovičatý, protože ani nedokážou kompenzovat „studenou progresi“ déle než dva roky.

Zvláště kriticky hodnotí odborníci zásahy jako je např. šrotovné pro auta. Dochází tak k deformaci ve struktuře ekonomiky a ke zpomalení růstu; navíc šrotovné probouzí „stejně chutě“ i v dalších sektorech ekonomiky... „a nakonec bude německé hospodářství chudší než předtím“.

Kritizováno je rovněž převádění státních dluhů do zvláštního rozpočtu, protože „tak vznikají zbytečné správní náklady a skutečná výše státního dluhu se před veřejností zatajuje“, také domněnky ohledně umoření dluhů jsou považovány za přespříliš optimistické. Odborníci navrhuji, že když už je k financování balíku k podpoře konjunktury povolána Bundesbanka, pak by přijatelnou cestu představovalo částečné rozpuštění zlatých rezerv, zvláště když současná cena zlata tuto strategii podporuje.

DIHK kriticky hodnotí i působení balíku na podporu konjunktury a navzdory programům počítá s rekordním propadem ekonomiky; předpokládaný pokles letošního hospodářského výkonu uváděný DIHK se pohybuje okolo tří procent - což by bylo nejvýraznější snížení od založení SRN (loňské podzimní odhady avizovaly jen nepatrné minusové hodnoty).

Výrazněji nepříznivé jsou výhledy exportu, kde odborníci očekávají pokles o 9,5 procenta. Brzdou pro HDP by mohly být i investice, jejichž pokles se odhaduje na 5,9 procenta. Určitou naději pro konjunkturu podle DIHK představuje nárůst soukromé spotřeby o 0,5 procenta; zde by mohl přispět i stát, ale jeho letošní výdaje budou zřejmě asi o dvě procenta nižší než loni.

Nicole Bastian

Der Retter in der Not**Zachránce v nouzi**

Handelsblatt, 16.2.2009, Nr. 32, S. 31

Pro státní podpůrnou banku KfW [Kreditanstalt für Wiederaufbau] představuje hospodářská krize šanci, protože letos jí spadly do klína hned dva dárky - jde o balík na podporu konjunktury I a II: tyto dva spolkové programy umožní KfW rozdělit v letošním a příštím roce především mezi středně velké a velké podniky cca 45 mld. eur. Ročně to tedy znamená navýšení dosavadní 70miliardové podpory téměř o třetinu.

Pro státní banku KfW (z 80 procent patří státu, z 20 procent spolkovým zemím) představují uvedené podpory po krizovém roce 2008 možnost, jak si opět vyspravit image. Ztráty v důsledku záchrany banky IKB, odpisy na cenných papírech a blamáž s převodem peněz na nesolventní Investmentbank Lehman Brothers - to vše už chce nechat za sebou a nyní se opět vyprofilovat jako zachránce v nouzi a „konečně se zase osvědčit“, vždyť během své 60leté historie byla obtížná ekonomická situace jako v časech ropné krize nebo v období znovusjednocení vždy příležitostí k zapojení státních podpůrných programů.

Po dvou letech, která proběhla ve znamení miliardových ztrát, slibuje KfW už pro letošek zisky a propaguje svůj „zvláštní program roku 2009“. Z programu konjunktury I vyhlášeného spolkovou vládou přidělí prostřednictvím své domácí banky až 15 mld. eur středně velkým podnikům, z větší části (60 procent) zde přebírá riziko výpadku úvěrů. V rámci balíku I by v tomto roce měla 1 mld. eur

příspěť firmám na inovační a úsporné energetické investice, dále 2,8 mld. eur na energeticky efektivní stavby a sanace a také 1,5 mld. eur na komunální investice ve strukturálně slabých regionech.

V případě balíku konjunktury II se KfW až dosud zaměřená na podporu bydlení a podporu středních podniků odvažuje vstoupit na nové pole působnosti: orientuje se na velké podniky. Firmy s ročním obratem vyšším než 500 mil. eur by měly na úvěrech získat celkem 25 mld. eur a i zde bude KfW z větší části ručit za úvěrové riziko (stejně jako v případě balíku I však rizika vlastně nese stát prostřednictvím zpětných garancí).

Expanzivní kurs tedy znamená pro KfW dodatečnou práci, která nepřináší dodatečná rizika. Pro 3700 zaměstnanců KfW je to v pravý čas, protože nárůst pracovních aktivit omezí úsporné plány a zmírní tlak na snižování počtu míst.

Na KfW se kvůli zárukám obrací i pojišťovatelé úvěrů, stejně jako leasingové a factoringové společnosti, pro něž začalo být refinancování prostřednictvím bank komplikovanější. KfW má dále zájem také o vybudování nové klientely v komunální sféře a přizpůsobuje tomu dokonce i interní organizaci; v západní Evropě sice došlo po kritice velkých podpůrných půjček poskytnutých islandským bankám k pozastavení podpory středních podniků, pro tento rok ale je expanze jasným trendem.

Kritika cílená na KfW z důvodu „nekontrolovaného vývoje směrem ke státní bance“ by raději KfW viděla jen jako podpůrnou bankovní instituci zaměřenou pouze na sektor středních podniků - Ulrich Schröder, který stojí v čele KfW, však ubezpečuje, že KfW je a chce zůstat bankou a rozhodně není prodlouženou rukou státní správy.

Zpracovala M. Beránková

Odbor Personální Oddělení Finanční a ekonomické informace

Výpůjční doba knihovny

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

Úterý, čtvrtek, pátek:

8:30 - 12:00

13:00 - 15:00

Z toho pro veřejnost:

Pondělí a středa:

8:30 - 12:00

13:00 - 16:00

(v červenci a v srpnu do 15:00)

tel.:

257042588

e-mail:

knihovna@mfcz.cz

Informace pro veřejnost:

http://www.mfcz.cz/cps/rde/xchg/mfcz/xsl/kniha_info.html

Intranet:

<http://knihovna.mfcz.cz/oknihovne.php>